



UNIVERZITA KNIHOVNA
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI



3146079156

12/05 A I.

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

FAKULTA ARCHITEKTURY

Katedra architektury

Akademický rok 2004/05

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

pro:

Martina Hrdinu

obor:

architektura

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona o vysokých školách č. 111/1998 Sb. určuje tuto diplomovou práci:

Název tématu:

dům nad jezerem

Zásady pro vypracování:

Místo:

Předmětem řešení jsou pozemky č. 2382, 2383 a 2384 ve Starých Splavech

Komentář:

Režisér a producent Fero Fenič hodlá pro sebe a své přátele na shora uvedených pozemcích postavit vilu pro letní i celoroční užívání. Svoje představy o domě a zacházení s pozemkem formuloval v textové podobě a oslovil několik architektů s žádostí o návrh. Toto zadání tvoří orientační rámec pro vypracování diplomové práce, který je možno v odůvodněných případech upravit.

Cílem práce je navrhnout dům nad Máchovým jezerem na strném svahu, porostlém z části borovicovým lesem. Dům by měl v co největší míře využít kvalitu místa s jeho výhledy na jezero a okolní krajinu. Zároveň by měl v souladu s očekáváním majitele v široké míře navazovat na terén a chránit soukromí ve vztahu k ulici. Dům bude řešen a dokumentován se zvýšenou pozorností k interiérum a zahradě.

Podklady:

Výkresové a textové podklady poskytnuté majitelem

Prohlášení

Byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracoval(a) samostatně s použitím uvedených literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

Datum 8. 1. 2005

Požadované výkony:

- A - Seznam příloh
- B - Rozbor místa a úkolu

Poznámka:

Předpokládán je esej s obrazovým doprovodem, dokládající autorovo vnímání a interpretaci daného místa a úkolu.

- C - Návrh (povinný minimální rozsah)

urbanistické řešení

doporučená měřítka

- C.1 - situace širších vztahů
- C.2 - situace řešeného území
- C.3 - půdorysy
- C.4 - řezy
- C.5 - pohledy
- C.6 - vnější a vnitřní perspektivy
- C.7 - model domu se zahradou
- C.8 - architektonické detaily (výbrané části)
- C.9 - schéma užitých materiálů a barevná koncepce

M 1:500
M 1:200
M 1:50
M 1:50
M 1:50
M 1:100
M 1:10 – M 1:1

- D - Průvodní zpráva a technická zpráva

- E - 2x sada zmenšených výkresů pro oponenta a pro archivaci ve formátu A3
Elektronická podoba všech částí diplomní práce

Vedoucí diplomové práce:

Prof.ing.arch.akad.arch. Jiří Suchomel

Zadání diplomové práce:

29. 9. 2004

Termín odevzdání diplomové práce:

10. 1. 2005 v 10:00 na děkanátě FA



vedoucí katedry

děkan

V Liberci dne 29.9. 2004

VILLA TF



UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI



3146079157

NÁVRH VILY PRO FILMOVÉHO REŽISÉRA A PRODUCENTA FERA FENICE / DIPLOMOVÁ PRÁCE / FAKULTA ARCHITEKTURY TU LIBEREC / ZPRACOVAL: MARTIN HRDINA / ZÁŘÍ 2004 - LEDEN 2005
VEDOUcí PROJEKTU A KONZULTACE: Prof. ing. arch. akad. arch. JIRÍ SUCHOMEL / KONZULTACE: ing. arch. MONIKA MITÁSOVÁ, PhD.

FERO FENIČ NA STARÝCH SPLAVECH **ROZBOR MÍSTA A ÚKOLU**

ÚKOL/

- "Letm" vila, celoročně užívatelná pro stálé bydlení, rekreaci i uměleckou práci pro investora a jeho přítele, s možností ubytování hostů

INVESTOR/

- Fero Fenič filmový režisér a producent
 - svobodný, bezdětný, žije v Praze

LOKALITA/

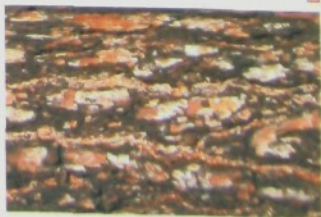
- Staré Splavy u Máchova jezera

POZEMEK/

- dva sousedící pozemky mezi Lázeňským vrchem a Máchovým jezerem
 - na jednom pozemku stojí rekreační vila Jitřenka, druhý je nezastavěný, hustě pokrytý stromy a prudce svažité
 - pozemek se svažuje směrem k jezeru, k severovýchodu
 - husté "zalesnění", borovice, duby, břízy a osiky

POZNÁMKY K POZEMKU/

Pozemek vybraný investorem je krásný. Exkluzivní výhled a vzdálenost pár desítek metrů od Máchova jezera určují jeho hlavní kvality. Mezi vlastním pozemkem a jezerem se nachází pruh ve vlastnické části, který tvoří příroznou bariéru (vzrostlé stromy) mezi soukromým a veřejným. Tento pruh zůstane s největší pravděpodobností nezastavěný. Velmi dobrým rozhodnutím bylo zakoupení sousedního pozemku mezi vilou Jitřenka a vilou Bellevue, investor tak získal vlastní malý borovicový les. Přibližně 45 vzrostlých stromů je další silnou stránkou místa. Nejvíce zde roste borovice (třicet), dále jeden dub, tři břízy a jedna osika. Stromy rostou také ve "veřejném pruhu" a pomáhají utvářet dojem lesa. Vegetace, v současnosti divoká a neudržovaná, vypráví mnohá romantická zakončí a velmi silnou atmosféru. Množství druhů trav a kerů dodává zelení hustotu, trávy tvoří souvislý zelený koberec. V návrhu jsem respektoval tuto přírodní romantickou atmosféru svahu, vykáčeny by měly být v ideálním případě pouze dva stromy a pozemek bude vyčištěn od zničených rostlin a nepříjemného plevelu, který komplikuje pohyb po svahu.



Nejvíce mně při návštěvě lokality zaujalo množství zvláštních detailů roztroušených po svahu. Stará kamenná schodiště porostlá mechem, betonové palňky "rostoucí" z terénu a pokryté houbami a mechy, téměř se ztrácející v zeleni a napadaném listí. Mou pozorností upoutaly také zbytky starých betonových teras, které se tyčí nad přírodním svahem a vedou dialog s přírodními terasami pískovce obnaženého na mnoha místech. (Pískovce je v podloží celého pozemku.) Hybridní kombinace dvou různých materiálů, které se prolínají, prorůstají a vzájemně se pokrývají zde nalezneme na mnoha místech, například kámen rostlý do starého pateru, rez pokrývající kamennou zeď ve styku s železem a podobně. Ve spojení s téměř dokonalým výhledem, tvoří tyto detaily atmosféru místa, která je tajemná a zároveň jasná.



"HYBRIDY"

Ze způsobů, jak se s takovým místem vyrovnat, jsem zvolil ve hmoždích respekt k pozemku, a v barevnosti kontrast k němu. Využil jsem teras, v horní části svahu také část základů a hlavní terasu po zbourané Jitence, s úpravami. Hmoty reagují na terasovitost a svou místa tak, aby bylo možné z domu do terénu vystupovat na více místech a plně je využívat. Přesto dům s pozemkem není srostlý, nemožují ho. Je jen dalším elementem přidaným do koláže. Materiály a barevnost (kontrastní černá a bílá v pruzích hlavní hmoty, šedá pohledového betonu, opracované dřevo ateliéru) kontrastují s přírodními barvami pozemku a neoslábují je tak. Dům je přidán, aby s pozemkem hovořil, aby oba díly koláže vynikly.



Zvláštní kapitolu tvoří světlo. Jižní hranici pozemku lemují ulice na vrcholu svahu, a vzhledem k investoru požadavku, aby dům do ulice působil uzavřeně a kompaktně, se dům otvírá k severovýchodu. Hlavní obytný prostor - tubus kamery - leží na ose ke kopci Borý ("hora Fuji"), k východu, a sbírá tak proti zvyklostem dopolední světlo. To nepovažují za velké negativum - naopak srazím se této vlastností využít. Obytný pokoj je otevřenou stranou orientován k východu (výhled do exteriéru) a západní tmavou stranou dovnitř domu, do přítní projekční místnosti, a tvoří tak páté celé stavby.



POZNÁMKY K ÚKOLU/

Zadání projektu mě zaujalo jistou protichůdností přání (kontrasty významů) v podkladových materiálech a textech. Na jedné straně stojí velmi podrobný popis organizace domu, jeho funkce, jasná návaznost jednotlivých prostor, přesné zónování, výhledy, výstupy, a na druhé straně umozňuje téměř poetický text různé možnosti interpretace (viz citáty v průvodní zprávě).

Pan Fenič předkládá jako "nedostupitelný" zdroj inspirace Vilu Tugendhat od Miese van der Rohe, ale další popis domu a především jeho severně orientovaný, poměrně tmavý pozemek na příkrém, stromy hustě pokrytém svahu u Machova jezera svádí spíše k myšlení domu tmavšího, méně jasného, snad kaskádového. Pan režisér si přeje mít možnost vysupovat z domu do terénu na více místech, chce dům na svahu, rád by dosáhl až na jeho samotný okraj, dle aby dům bezprostředně reagoval na místo. Tyto kontrasty dodávají projektu boráckní, divadelní kóšatost významů a viteré možnosti čtení zadání.

(Po počáteční analýze místa jsem se rozhodl postupovat podle zón, které byly popsány a rozdělit v nich jednotlivé funkce a prostory. Zónám jsem přiřadil zrcadlené materiály z pozemku, tak aby se části jasně odlišovaly, tyto materiály se postupně prorostly, tak jako ty přírodní na pozemku. Více o konceptu v další textové příloze.)

Dům k relaxaci a umělecké práci. Přátelé. Tento popis mi navodil atmosféru pracovního pána domu, Herrenzimmer, mírně dekadentních tmavých kuráckých salonů, dekorovaných zvláštními předměty a uměleckými artefakty. Tapety, sametem polstrovaná křesla, obrazy v rámech, závěsy. Jean Cocteau, Oscar Wilde. Devatenácté století. Relaxační zóna jako malé lázně, atrium mynského typu s vodní plochou uprostřed, sloupky. Eklektická koláž na pozadí moderního domu s jasnou organizací.



IDEALIZOVANÝ CHARAKTER A VKUS VILLA FF / PRŮVODNÍ ZPRÁVA

KLIENT

"Byl bych vděčen, kdyby architekt dokázal v této stavbě 'idealizovat můj charakter a vkus'." FF

Klientem je filmový režisér a producent Fero Fenič. Režisér při své práci nejen pozoruje okolí hledáčkem kamery (rámy výhledu), je především tvůrcem, organizátorem, hlavou projektu. Prostory chápe jako místa pro příběh, nebo také prostory odehrávajících se příběhů. Potřebuje soustředění i volnost, jasný cíl i množství možností: velkou variabilitu prostředí. Má rád výhled i přehled o dění kolem sebe, děj kolem sebe pozoruje a řídí, hledá a dává mu jasný směr. Postup režisérovy práce není lineární, používá střih. Jedná se o množství různoběžných, paralelně probíhajících dějů, na cestě ke konečnému výsledku filmu. Právě specifickým propletením všech složek - technických i intuitivních - vzniká živé, autorské dílo. Profese režiséra se v těchto ohledech podobá profesi architekta, je syntézou rozdílných, často téměř protichůdných aktivit a postupů. Projekt vily pro filmového režiséra mě tak zaujal od samého začátku a zvolil jsem si ho jako téma diplomové práce.

Z podkladů, které pan Fenič poskytl k projektu, i z textů na jeho internetových stránkách, vyplývá, že má v oblíbeně proměnlivé, rozlehle a přesto intimní prostory, které zadržuje předměty posbíráními na svých cestách po světě. Minimum nábytku, střídání barvy, setkání různých kultur. Dočasnost ve spojení s nadčasovostí.

"Jako režisér jsem si zvykl prezentovat filmovému architektovi své představy a čekal, co mi nabídne. Pokud mám určitou vizuální představu, v hledání její realizace byvám až upřímný. Pokud tuším, jak by měly vypadat vodovodní kohoutky, nedám si nějaké nainstalovat jen proto, že žádné jiné neměli. Jsou stejně hodnotným esetickým prvkem byly jako kterýkoli jiný výtvorný prvek, který si dávám na stěnu." FF

PŘÁNÍ

"Byl bych rád, kdyby se s mým zadáním dalo vyrovnat i jinak, než je hlavní linie soudobé české architektury, která se, podle mě, vyznačuje „krabicovostí“, nachýlností k strohosti a až příliš absolutnímu minimalismu." FF

POZEMEK/KONCEPT/ATLAS

V počáteční fázi analýzy pozemku jsem si vytvořil jakýsi "atlas" místní povahy terénu, místních přírodních i umělých materiálů a jejich forem. BETON na horní části svahu u ulice (jih) v místě objektu Jiřienka a přilehlých teras, KÁMEN na celém pozemku (přiskovec) a na "plázi" u Machova jezera, DŘEVU stromů (především borovic, ale i bříz, dubů a osik) a různé TRÁVY a MECHY porůstající zbývající starých teras, exteriérových schodišť a roztroušených kamenných a betonových prvků. Pozemek na mě působí vizuálně velmi silně. Rozhodl jsem se - také s vzhledem k přání investora, aby dům místo plně využíval - pro poměrně přímou "reakci". Dům vzniká jakoby "vytlačováním" původního terénu, zrcadlením materiálů a tvarů na místě přírodních (viz skia) podle východozápadní průhledové osy, kterou jsem určil jako spojnici mezi středem pozemku (uliční čarou) a kopcem Borý (""Fuji"") na druhém břehu Machova jezera (východ). Podzemní část domu na straně ulice (západ) je ukončena projekční místností (kino). Jedna průhledová osa tak propojuje na jedné straně výhled (příroda) a na druhé projekci (film). Kalmo na osu (tubus kamery, výhled na jezero a kopek, resp. pohled na film) jsou pak soustředěny ostatní prostory domu.

Zrcadlením nemyslím kopírování danosti místa, spíše jejich odrážení se v zrcadle zakřivením, stranově obrazejícím, atd. Umberto Eco ve své knize O zrcadlech a jiné eseje popisuje funkci běžných zrcadel následovně: "Když si ověřujeme, že to, co vnímáme, je zrcadlený obraz, vycházíme vždycky ze zásady, že zrcadlo "říká pravdu". Říká ji do té míry, že se ani nesnáší o to, aby znovu-převrátilo obraz (...). Zrcadlo si ani nedopřije jenom malý trik, aby nám usnadnilo vnímání nebo úsudek. Zrcadlo "nepřekládá": (...) Může interpretuje silnicová data, zrcadlo neinterpretuje objekty." Mně šlo ovšem v návrhu právě o zrcadlo překládající, používající triku, interpretující. ("Ozvěna je často krásnější, než hlas, jež vrací." OW)

ORGANIZACE/SMĚRY/GEOMETRIE

Vstup do domu leží na jihozápadní straně, a tvoří svými zdmi bariéru před ruchem ulice, uzavírá se, je nenápadný, nízký. Při vstupu se prochází zuženými prostory, výhledy se otvírají až po vstupu do domu a na terasy. Vnější zdí tvoří hradbu před okolím. Seskupování jednotlivých obývaných prostor domu v zónách se děje v závislosti na hlavní ose a kolem "kamery". Kamerou nazýváme centrální kónický tubus, který je orientován svou otevřenou částí na východ k Machovu jezeru a kopci Borý (pracovně Fuji) a tento výhled rámuje jako hledáček kamery, a na západ uzavřenou částí do malé projekční místnosti (kino). Proti sobě tak stojí pohled do exteriéru (příroda) a do interiéru (iluzorní svět filmu). Ostatní prostory tento přímý hlavní výhled nemají, i když některé umožňují vidět jezero z jiných úhlů (pozadované prasklení), a otevírají se spíše sobě navzájem a hmotu kamery kříží vlastní hmotou.

Do dvou horních pater tubusa jsou umístěny prostory pána domu: obyvatel pokoj a "kino" v prvním nadzemním patře, ve druhém patře ložnice a hlavní vstup. Nejníže patro, respektive jeho podzemní část, obsahuje technické zázemí (kotelna, strojovna výřahu, prádelna/sušárna, vinný sklep), a otevřenou část tvoří relaxační zóna s krytým bazénem, saunou, jacuzzi a barem. Ostatní prostory (kuchyně s jídelnou, pracovna, zimní zahrada a pokoje pro hosty se přimykají k tubusu po stranách.

Atelier požadovaný jako zcela samostatný objekt se nachází v severozápadní části pozemku a je přístupný po lavce na valu, který vytváří bariéru vnitřního dvoru uprostřed pozemku.

Pozemek se v domě ZRCADIL. Geometrie domu a jeho hmot tak odráží v mnoha směrech modifikovaný (protažený, smíšený) tvar pozemku a směry jeho hranic. Tyto směry se v interiéru prolínají a dělí dům na místnosti.

MATERIALY/ZARÍZENÍ/ORNAMENT

"Při realizaci žádám věnovat velkou pozornost výběru materiálů. Je třeba použít ty, které "umějí slábnout". Vše tak, aby za života majitele již nevyžadovalo rekonstrukci ani větší opravy nebo úpravy a po celou tu dobu zachovávalo uživatelskou i estetickou hodnotu." FF

Smyslem není dům maskovat nebo skrývat, má především růst z terénu přeměnou přirodních materiálů, a to v návaznosti na tři požadované zóny, kterým jsem jednotlivé materiály přiřadil. Obývá a klidová zóna- beton, relaxační zóna- kámen a atelier- dřevo.

V konceptu striktně oddělené zóny a jejich materiály se postupně prorostly a přechody se tak zmírnily. Pro relaxační zónu kolem bazénu jsem zvolil kamenný obklad na monolitických železobetonových nosných zdech v termobilém pruhování. (Svislé pruhy v exteriéru se střídají po osmdesáti centimetrech, v interiéru po čtyřiceti. Opakují se i uvnitř ložnice hlavní ložnice.) Tato výrazná kontrastní barevnost navozuje atmosféru antických lázní, která je podpořena mozaikou na dně bazénu, pro kterou jsem zvolil romantický obraz z roku 1801 od Jeana Braca Smrt Hyacintha, odkazující k starořecké baji o bohu Apollónovi. Atmosféra eklektického devatenáctého století probíhá celým domem, ať už je to tapeta obývacího pokoje s motivem koláže stromů z pozemku, nebo křeslo u krbu ("Smoke Chair" od Maartena Boase). Sametové závěsy kina, skrytý vstup do hlavní ložnice skrze nábytkovou počáteční zařízení kontrastuje s určitou volností jednotlivých prostor a stěn z pohledového betonu ve zbytku domu (kromě zcela samostatného a celodřevěného atelieru), a vizualizuje tak dualitu, kterou jsem cítil již z podkladů. Filmový režisér Feníč navíc podle svého názoru pracuje eklekticky a ve věcích - u každého filmu řeší téma, popřípadě dobu, ve které se film odehrává, citově, intuitivně a přesto exaktně. Vznika neokotčená koláž.

Pokud je zde tedy něco idealizováno, pak je to tato koláž. Na druhé straně je také ona vystavena působení křivých zrcadel. Je to tedy jakási "odidealizovaná idealizace" ...

Ve svém návrhu tedy spíše naznačuji zařízení, předkládám první (svůj) vstup do interiéru. Klient bude na zařízení reagovat, doplňovat je, odstraňovat a měnit podle přání. Nejde mi o jasné určení, jen o prvotní impuls. Vzhledem k tomu, že dům bude užívat pan Feníč se svými přáteli, připadá mi atmosféra tzv. Herrenzimernern odpovídající. Nenajdeme zde tradiční dětské pokoje, ty jsou nahrazeny pokoji pro hosty v horním patře. Dům reaguje na životní styl klienta. Ornament, v současnosti spíše zatracovaný, nachází v tomto domě prostor, snad na bezúspěch.

Dům by měl vyjadřovat individualitu, originalitu a jedinečnost majitele. Měl by být jeho idealizovaným i odidealizovaným obrazem. Pan Feníč je vyjimečný investor a velkoryse nabízí - v první fázi projektu - svůj charakter a vkus k interpretaci architekta.

"Co se týče ornamentu, prvním hlediskem každého "uměleckého systému" je, aby odrážel individualitu klienta. Je oblíbené vytvářet pravidla dekorace obydlí, protože každý domov by měl být oděn výrazem individua v celém svém zařízení a dekoraci. Individualita byla ve většině případů do současnosti ponechána dekoratérům, což vysvětlilo v určitém složení mnoha obydlí, která tak nestojí za pohled, protože dům by měl vyjadřovat povahu svých obyvatel. Ponecháme raději vše prostě ornamentu, než použijí jakýkoli průmyslově vyrobený ornament. Ornament symbolizuje pocit v životě člověka, což samozřejmě stroj nedokáže; a mimochodem, člověk který používá k práci jen své ruce je pouhým strojem." Oscar Wilde

Zdroje citátů:

(FF)
Fero Feníč: Luická vizuální představa investora o charakteru stavby, červen 2004
www.ferafenic.cz

Umberto Eco: O zrcadlech a jiné essey, Mladá fronta, Praha 2002

(OW)
Oscar Wilde: esej The House Beautiful (1881), Collins Complete Works Of Oscar Wilde, Harper Collins, Glasgow 1999



SEZNAM PŘÍLOH

A / TEXTY

ROZBOR MÍST A ÚKOLU
PRŮVODNÍ ZPRÁVA
TECHNICKÁ ZPRÁVA

B / VIZUÁLNÍ DOKUMENTACE

ATLAS POZEMKŮ
SKICI
VÝKRESY
PERSPEKTIVY

C / ELEKTRONICKÁ VERZE DOKUMENTACE

CD

Kámen

fig.2



fig.1

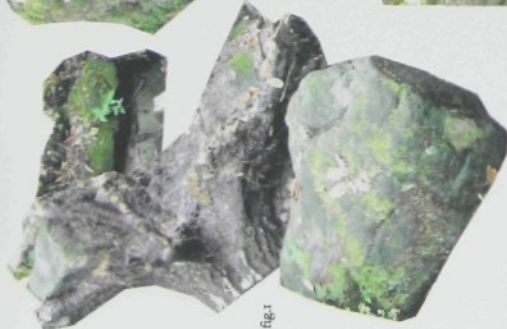


fig.3



fig.4



fig.5



Kůra/Tráva

fig.1



fig.2



fig.3



Horniny

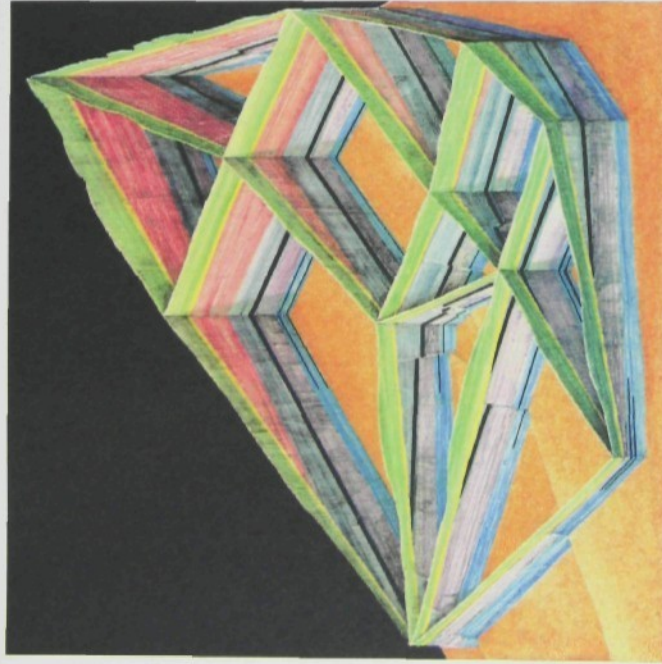
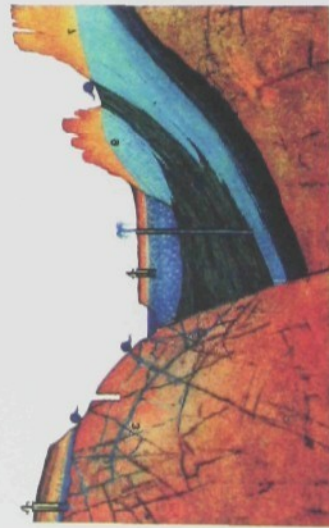


fig. 1

fig. 2



Jezero

fig. 1

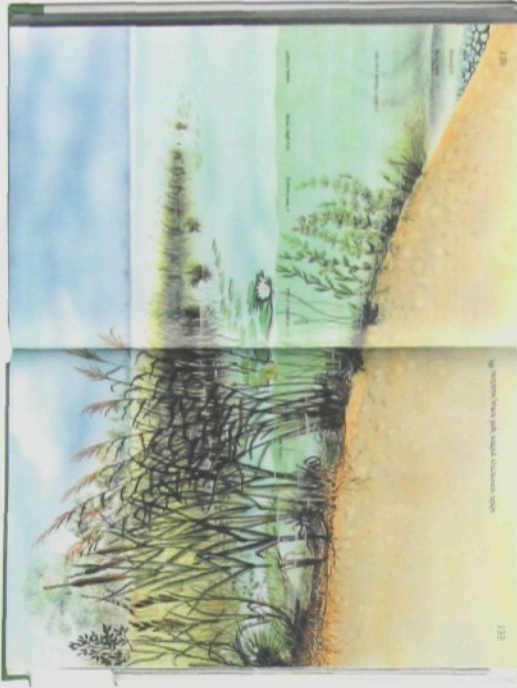


fig. 2

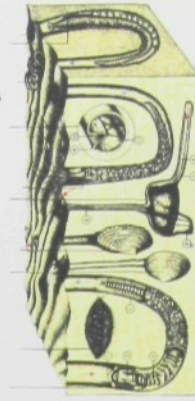
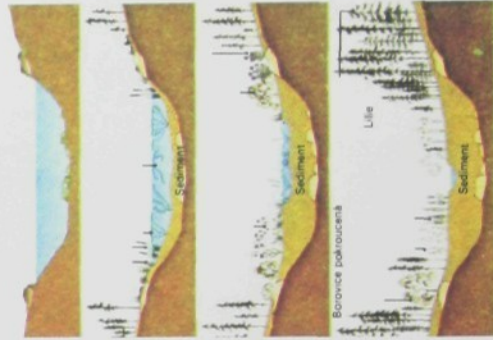


fig. 4

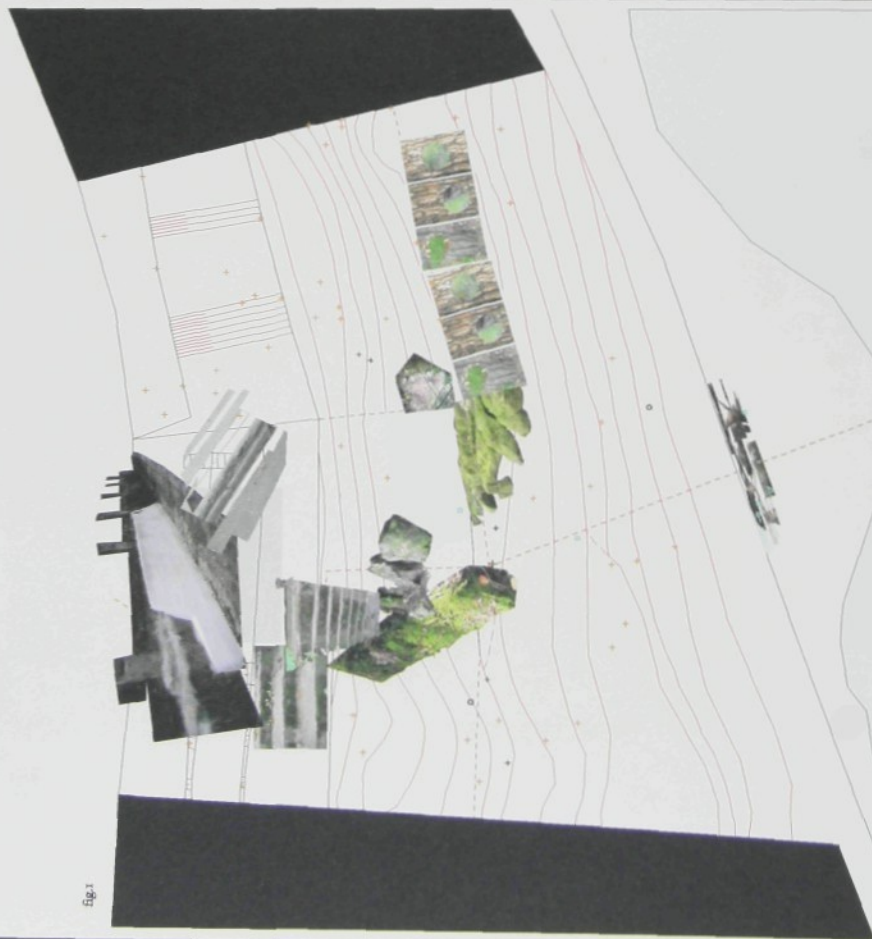


fig. 3



Zrcadlení materiálů/Layout

fig.1



Interior/Ornament

fig.1

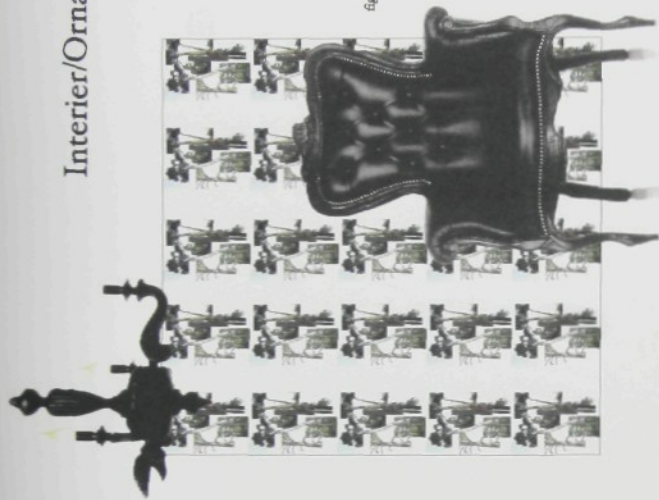
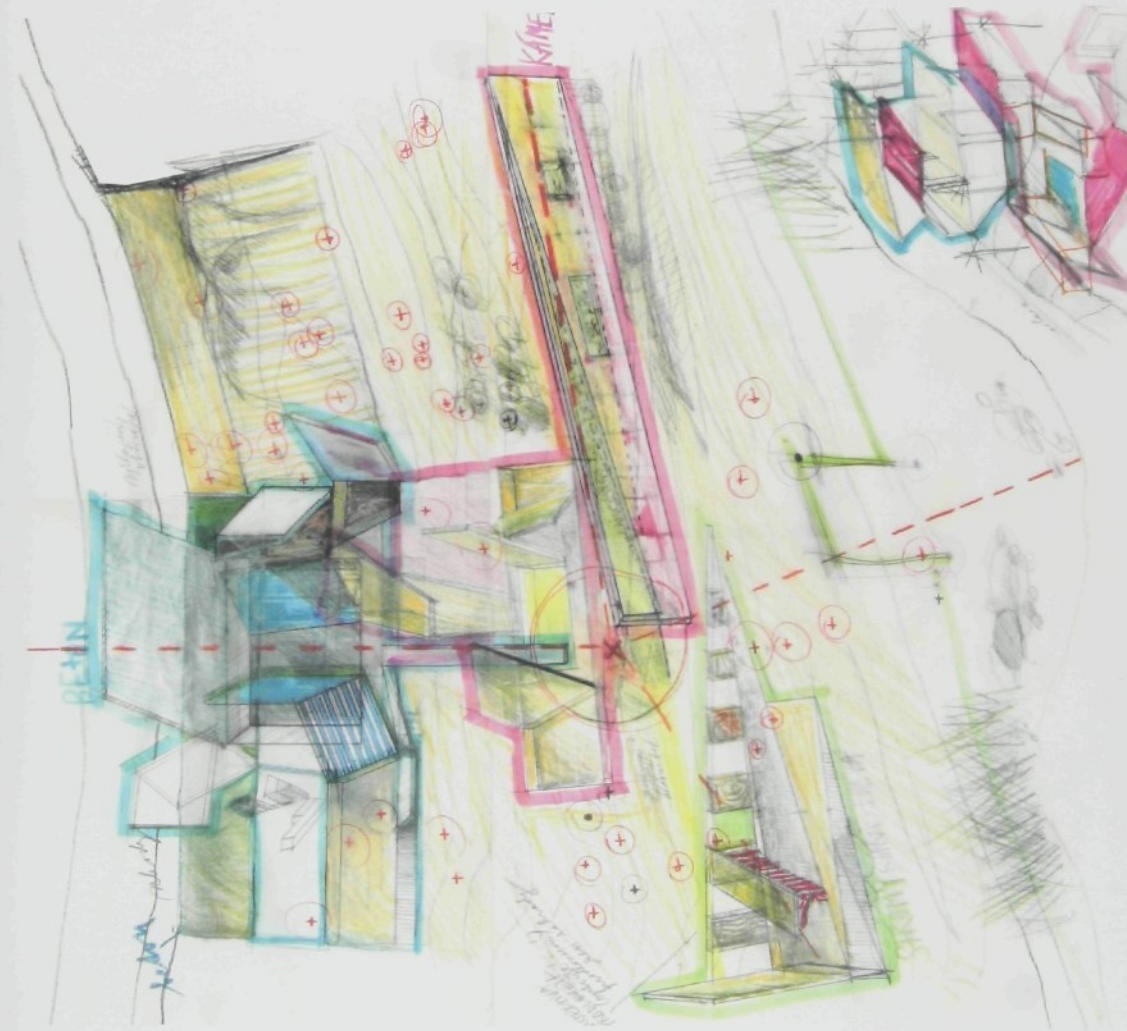
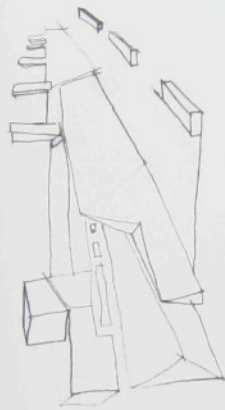


fig.2





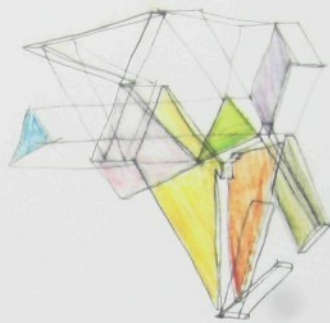
"VYLAMOVÁNÍ" SVAHU / TVAROSLOVÍ



BETON / "HEADRY" / VNĚŠÍ ZDÍ / ULICE



DŘEVĚNÝ / "SČECENÍ NÁSTĚN" / KURČOS / ATELIER



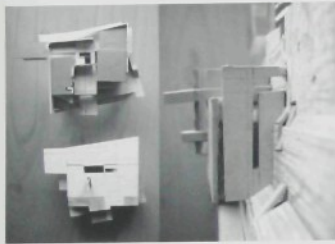
KÁMEN / VRSTVY HORNIN / ÚROVNĚ / SVAH



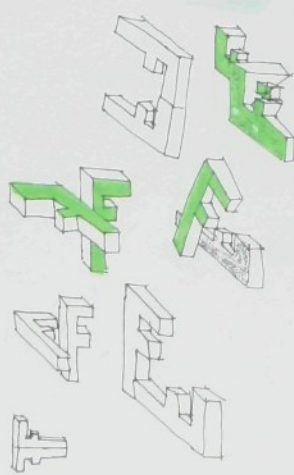
KONICNA NOC



LES



PRACOVNI MODEL



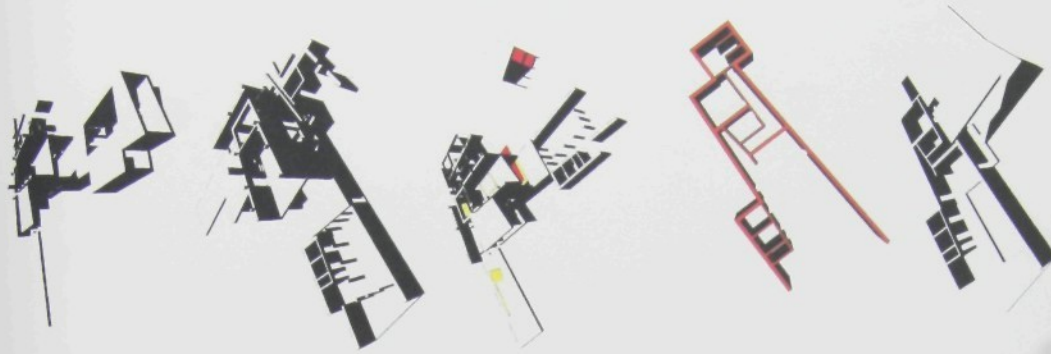
FF / ZRADIENI



PLOŠTYS / OSY / ORIENTACE

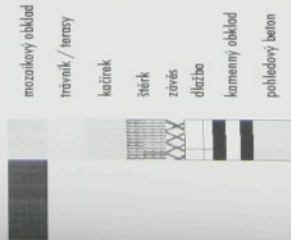


EXPLODOWANE PERSPEKTYWY





MATERIÁLY /



STROMY



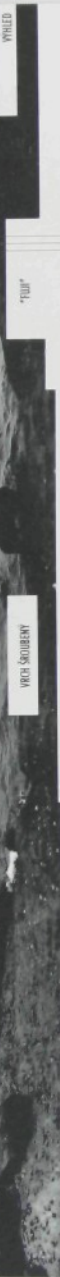
MACHOVO JEZERO

M 1:400

VILLA TF



SITUACE / STARÉ SPLAVY ŠIRŠÍ VZTAHY



VÝHED

"TUM"

VÝCH SLOUBENY

MAKOVÝ JEZERO

LAŽENSKÝ VÝCH

JEZERO STARÉ SPLAVY

HOŠTIVICE

VILLA ARNOLD

VILLA WAG

DEPRÁVŮ
HOTOVOSTI

PANORAMA
BUDOV

LETNÍ VÝCHOZ

M 1:1000

VILLA TF

PŮDORYS 2. NP



LEGENDA MÍSTNOSTÍ /

- 1 ohlazení
- 2 kryté stání
- 3 garáž
- 4 pokoj pro hosty
- 5 balkon / terasa
- 6 ložnice
- 7 ložnice
- 8 koupelna
- 9 kuchyně
- 10 jídelna
- 11 jídelna
- 12 jídelna
- 13 zahrada

MATERIÁLY /

- mazalový obklad
- travník / terasy
- kachle
- šperk
- záves
- dlažba
- kamenný obklad
- borovice
- bříza
- dub
- osika

STROMY

-
-
-
-

M 1 : 200

VILLA FF



LEGENDA MÍSTNOSTÍ /

- 1 pracovna pána domu
- 2 zimní zahrada
- 3 zahradní terasa
- 4 obývací pokoj
- 5 domáci kino
- 6 drazdéná terasa
- 7 jidelna
- 8 kuchyně
- 9 spíž

MATERIÁLY /

	mosaikový obklad
	travník / terasy
	káderek
	šperk
	záves
	dlažba
	kamenný obklad
	borovice
	bříza
	dub
	osika

STROMY



M 1 : 200

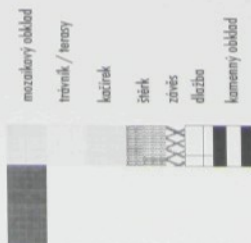
VILLA TF



LEGENDA MÍSTNOSTÍ /

- 1 stůl
- 2 "van" vchůzka
- 3 zahradní terasa
- 4 kerý balkon
- 5 kerý balkon
- 6 kerý balkon
- 7 kerý balkon
- 8 kerý balkon
- 9 kerý balkon / okno
- 10 kerý balkon / okno
- 11 kerý balkon

MATERIÁLY /

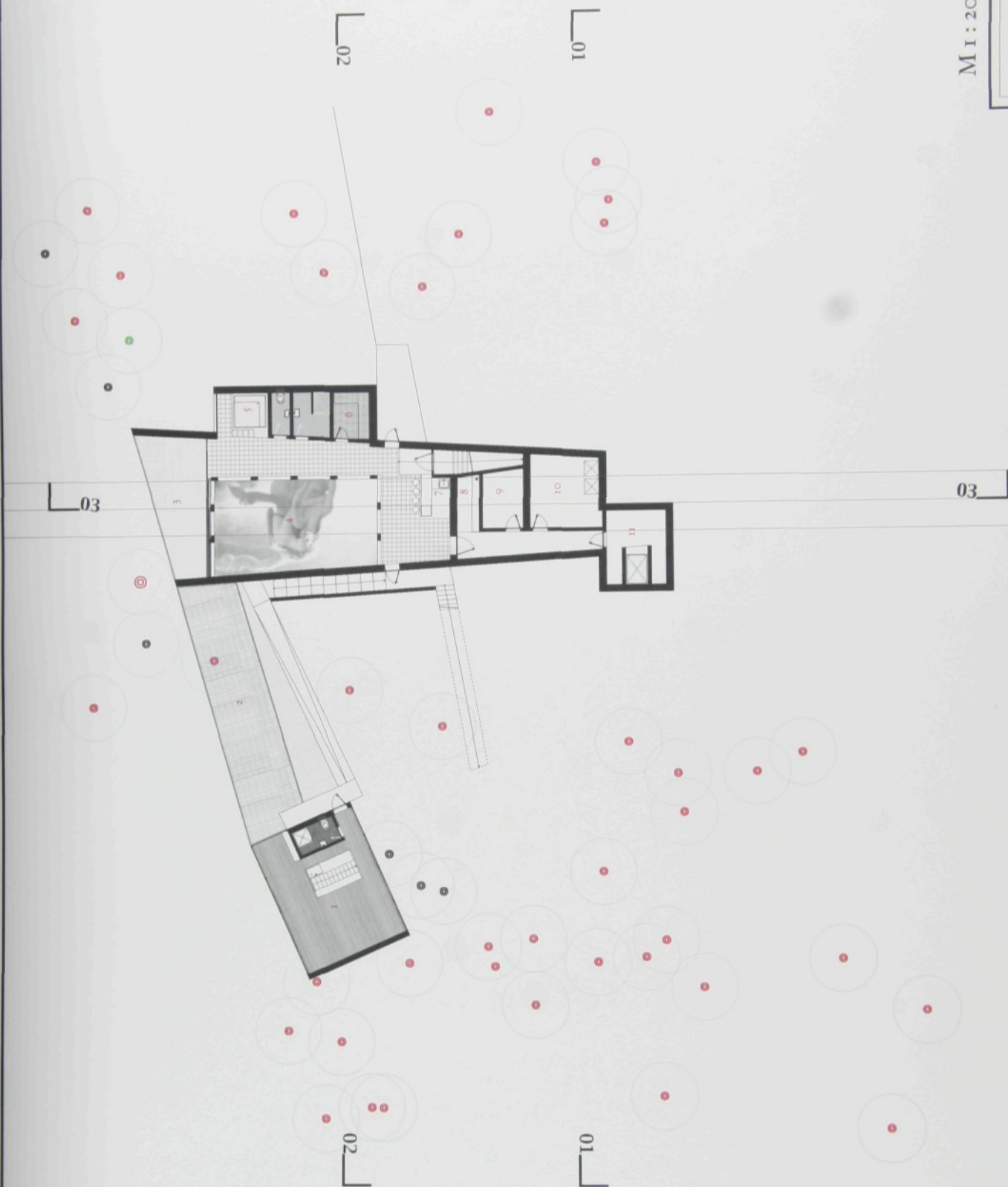


STROMY

- borovice
- lipa
- oak
- oak

M 1:200

VILLA FF

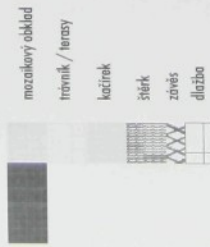


PŮDORYS 2. PP



- LEGENDA MÍSTNOSTI /
- 1 antéla / odpočinek
 - 2 "sen" zahrada
 - 3 bazén
 - 4 stropová bazéna

MATERIÁLY /



STROMY

- borovica
- lípa
- dub
- osika

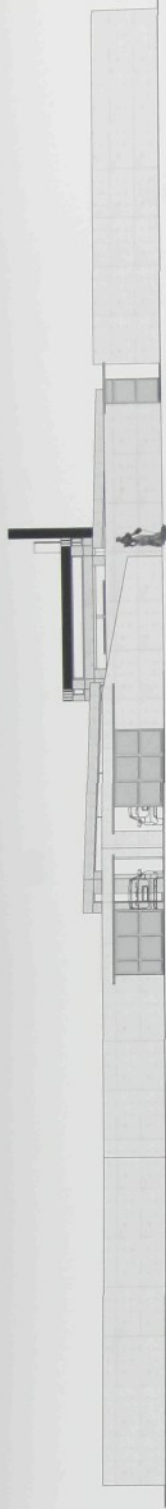
02

02

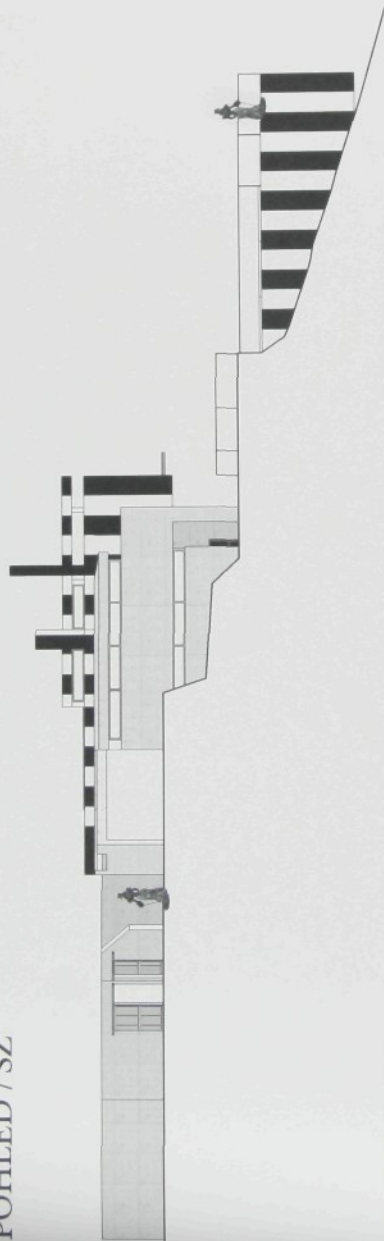
M 1 : 200

VILLA TF

POHLED / SV



POHLED / SZ

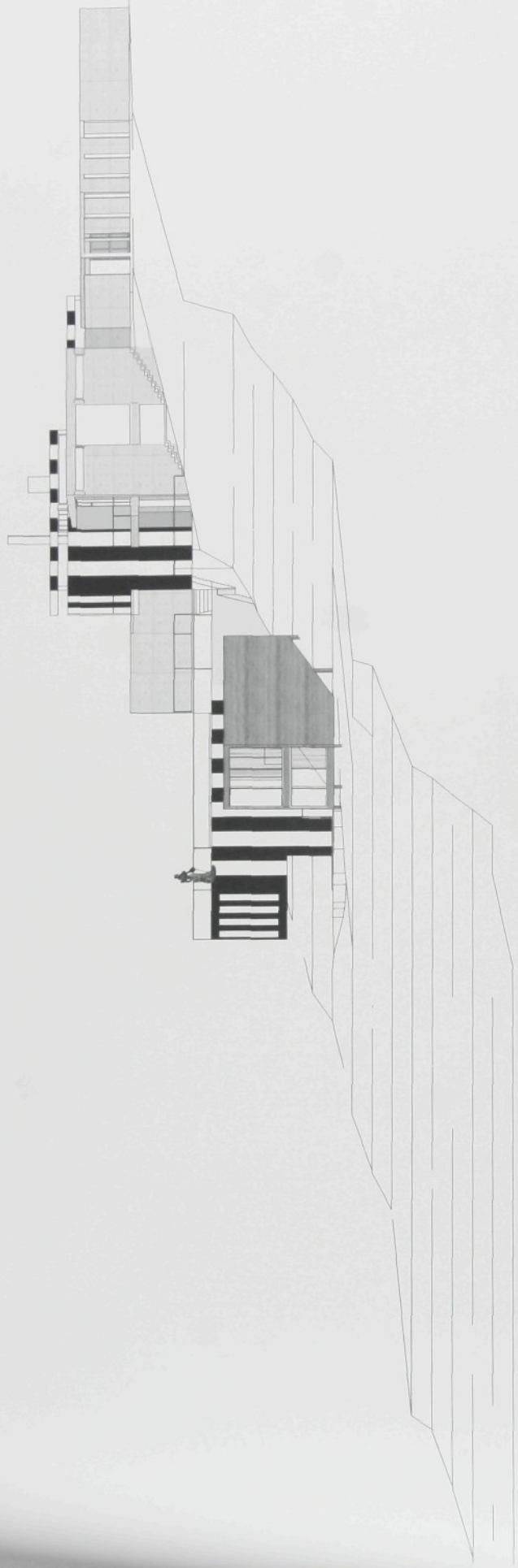


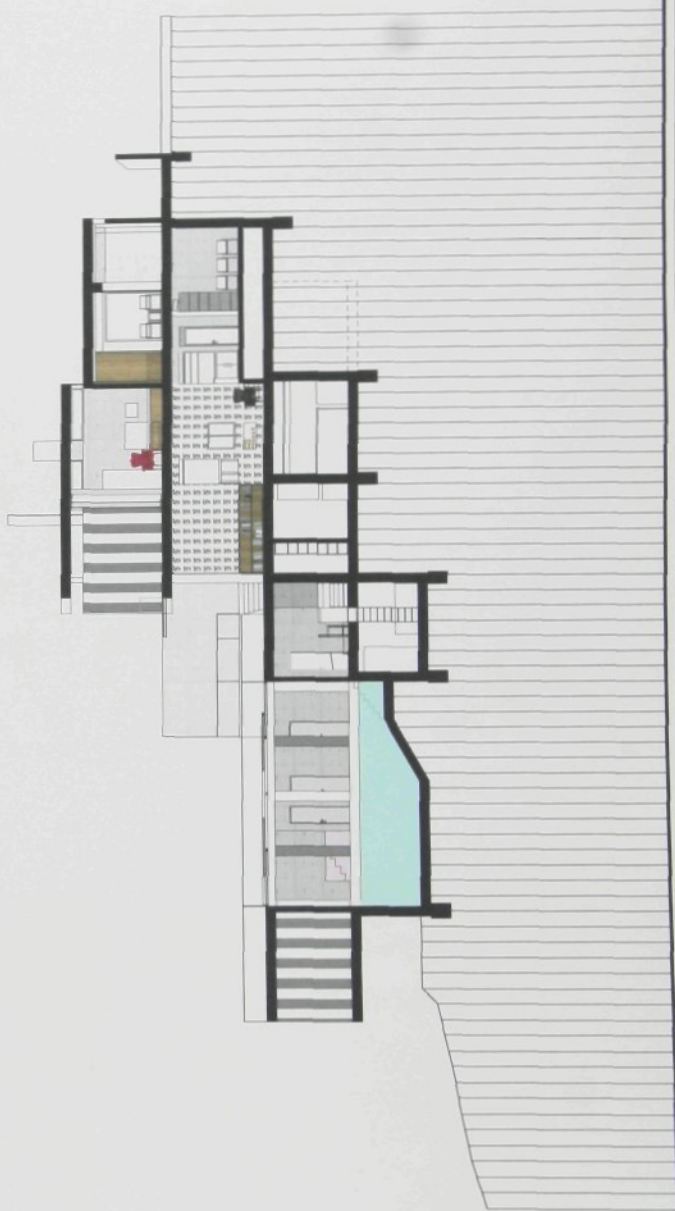
POHLED / JZ



M 1 : 200

VILLA A TF





PERSPEKTIVY

EXTERIÉR



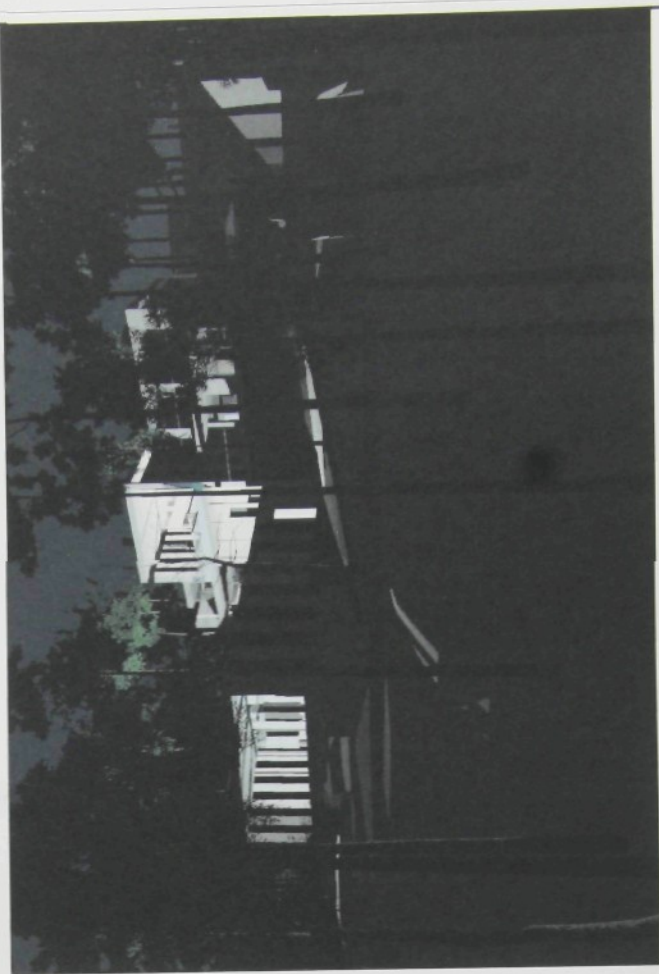
PERSPEKTIVY
EXTERIÉR



VILLA TF

PERSPEKTIVY

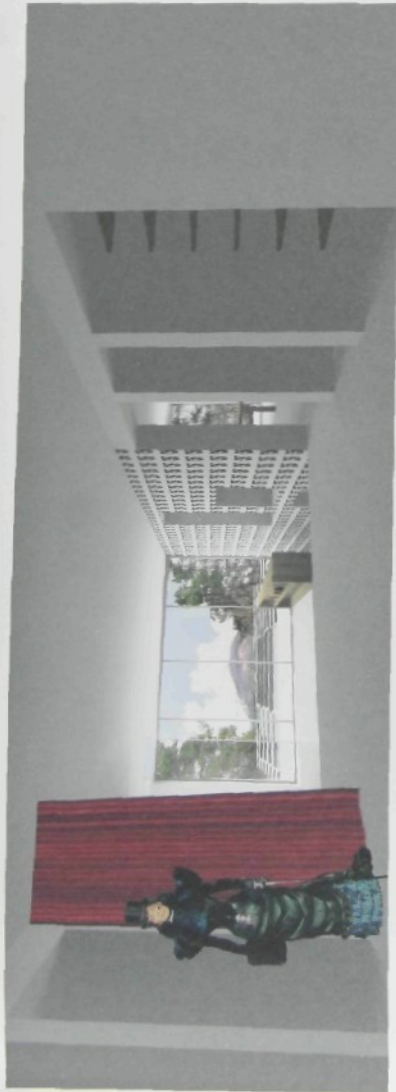
EXTERIÉR



VILLA FF

PERSPEKTIVY

INTERIÉR



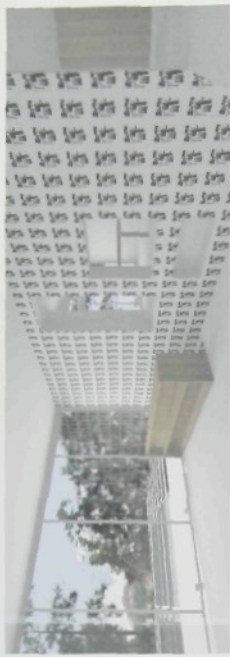
OBYVACÍ POKOJ



KINO

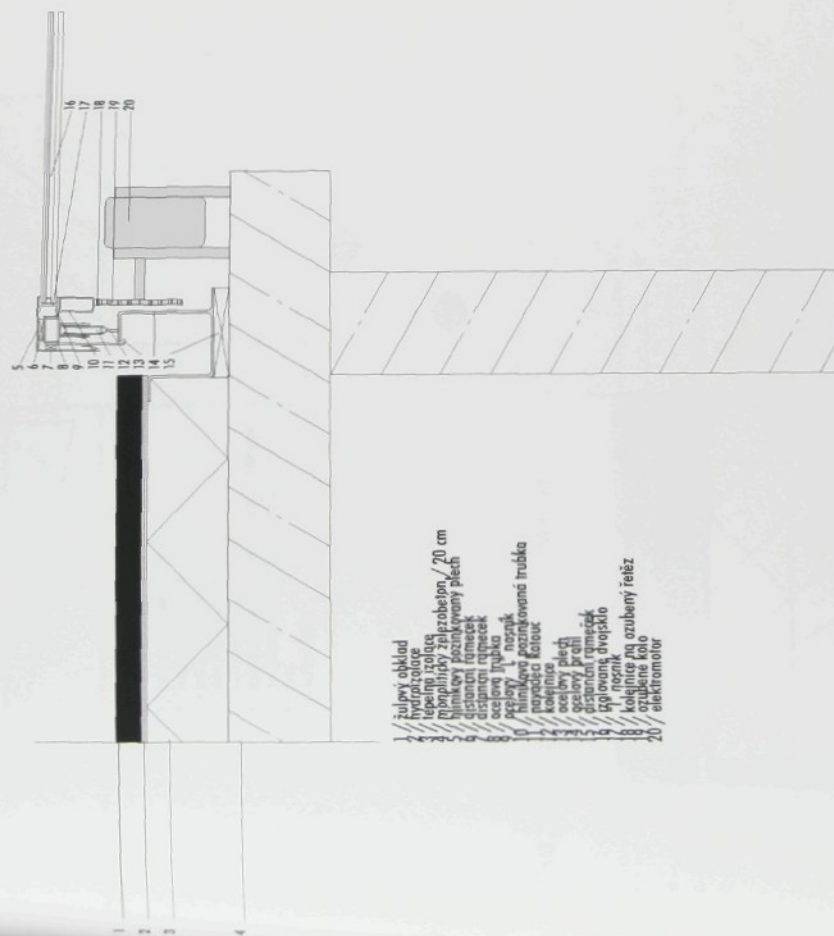


JÍDELNA



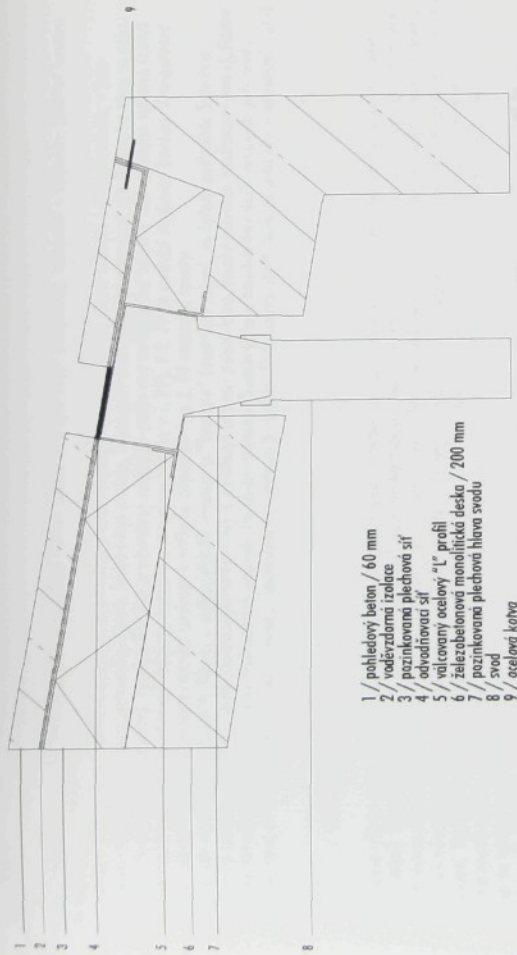
RELAX

DETAIL A / POSUVNÉ ZASKLENÍ NAD BAZÉNEM / M 1 : 10



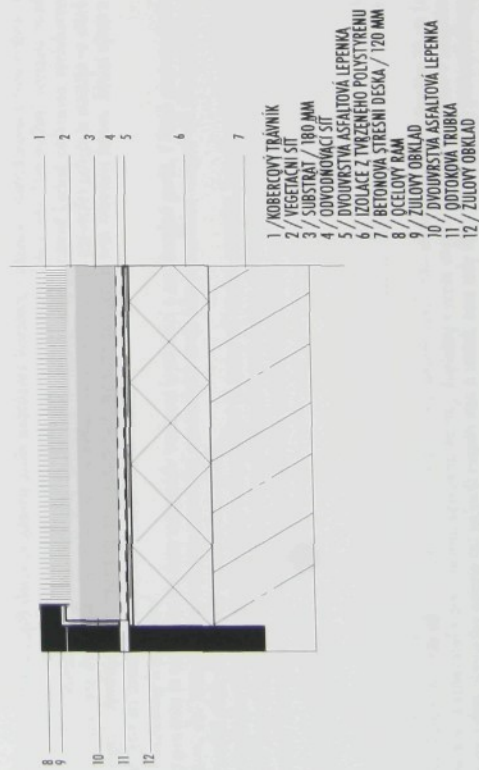
- 1 žulový obklad
- 2 vytravná zarážka
- 3 tepelná izolace
- 4 Ropaplithsky zasklobespon / 20 cm
- 5 hliníkový pozinkovaný plech
- 6 ocelová rametzek
- 7 ocelová trubka
- 8 ocelový nosník
- 9 hliníkový pozinkovaný trubka
- 10 povrchová kotelna
- 11 kovinný kotel
- 12 ocelový rám
- 13 ocelová rametzek
- 14 izolovaný dvojsklo
- 15 nosník
- 16 kotlina na zrubení řez
- 17 kotlina na zrubení řez
- 18 kotlina na zrubení řez
- 19 kotlina na zrubení řez
- 20 elektrifikátor

DETAIL / SKRYTÝ SRÁŽKOVÝ SVOD / M 1 : 10



- 1 / pohledový beton / 60 mm
- 2 / vodorovná izolace
- 3 / pozinkovaná plechová síť
- 4 / odvodňovací síť
- 5 / valcovaný ocelový "L" profil
- 6 / železobetonová monolitická deska / 200 mm
- 7 / pozinkovaná plechová hlava svodu
- 8 / svod
- 9 / ocelová kotva

DETAIL / ZATRAVNĚNÁ TERASA / M 1 : 10



- 1 / KOBERCOVÝ TRÁVNÍK
- 2 / VEGETAČNÍ SÍŤ
- 3 / SUBSTRÁT / 180 mm
- 4 / ODVODŇOVACÍ SÍŤ
- 5 / DVOUVRSTVĚNÁ ASFALTOVÁ LEPENKA
- 6 / IZOLACE Z TVRZENÉHO POLYSTYRENU
- 7 / BETONOVÁ STŘESNÍ DESKA / 120 mm
- 8 / OCELOVÝ RAM
- 9 / ŽULOVÝ OBKLAD
- 10 / DVOUVRSTVĚNÁ ASFALTOVÁ LEPENKA
- 11 / ODTOKOVÁ TRUBKA
- 12 / ŽULOVÝ OBKLAD

TECHNICKÁ ZPRÁVA

DISPOZICE

Dům je rozdělen na přání investora do tří zón podle funkce. Jedná se o tyto zóny: obyvatelskou, relaxační a klidovou. Zvláštní hmotou je samostatný atelier. Obyvatelskou zónu (1. NP) tvoří obyvatelský pokoj, malá projekční místnost, jídelna s kuchyní, zimní zahrada, pracovna a příslušenství. Klidová zóna (2. NP) v elevaci ulice obsahuje ložnici majitele domu a hostů s příslušenstvím, a jako oddělené objekty garsoniery personálu, garáž, kryté stání a altán, které jsou součástí uliční obvodové zdi. Relaxační zóna se svými provazy, bazén, sauna, jacuzzi, sprcha, WC, bar a vinotéka) navazuje podle osy na centrální tubus a leží ve stejné výškové úrovni jako technické zázemí (prádelna/ sušárna, kotlina a strojovna výtahu v 1. PP). V 2. PP se nachází strojovna bazénu. Dvoupatrový atelier leží na hranici pozemku severním směrem a výškově odpovídá 1. a 2. PP centrální hmoty.

Stavba vily se skládá ze tří hmot. Hlavní a nejrozlehlejší hmotou je "kamera" (centrální tubus), ve čtverci podlaží. Tato část budovy je souměrná podle východozápadní pohledové osy a obsahuje obývací pokoj, kino, ložnici majitele (podzemní patro), bazén a technické zázemí budovy v dvou podzemních patrech. Po obou stranách "kamery" jsou soustředěny další místnosti pobytové i klidové zóny, a tvoří s kamerou jednu hmotu. Samostatným prvkem je atelier. Tři hmoty utváří funkční jednotky u obvodové uliční zdi.

PROVOZ / MAJITEL DOMU A HOSTÉ

Do areálu vily se vstupuje v úrovni ulice průnikem mezi dvěma obvodovými zdmi (výška 2,5 m), nebo autem skrze garáž (nebo kryté stání). Vstup do budovy je umístěn v "náusku" centrálního tubusu. Personál vstupuje vlastním vchodem přímo ke garsoniére. Hlavní komunikace domu se děje na výhledové ose (vstup, pohyb mezi obývacím pokojem a kinem, vstup do ložnice majitele domu, vstup do relaxační zóny, pohyb směrem k atelieru, výhledy na jezero a Kopec Borů). V kolmém směru na osu jsou propojeny ostatní místnosti. Vertikální pohyb domem zajišťují schodiště a výtah, který je umístěn v hale u hlavního vstupu. Výtah umožňuje bezbariérový přístup do všech zón domu, vyjma atelieru. V exteriéru je možné používat venkovní schodiště a rampy, které nabízejí vstup do terénu na více místech.

Z místnosti s výhledem na jezero je umožněno vystoupit na balkóny (šatna/ koupelna majitele, pokoje hostů), lodžii (ložnice majitele), nebo terasy v úrovni obývacího pokoje, pracovny a jídelny. Terasa u jídelny s venkovním krbem nabízí možnost venkovního ležení vaření i sezení. Průdlouženou terasu obývacího pokoje tvoří střecha relaxační zóny (délka cca 13 metrů) a obyvatel domu po ní může dojít až na samotnou hranici pozemku. Dům tedy v maximální míře podporuje krásný výhled místa.

Jedním z investovaných přání bylo, aby se dům dal používat v samostatných částech tak, aby bylo možné oddělit pokoje hostů a jejich nádrky, od místnosti majitele domu a nebylo tak narušeno soukromí jeho prostor. Dům je možné libovolně otevřít a uzavřít v několika sekcích. Ložnice hostů jsou umístěny v podlaží vstupu z ulice a lze je dvířmi oddělit od všech ostatních částí domu uzamčením schodiště a výtahu do obývacího pokoje a celé pobytové zóny. Pokud by tedy hosté v tomto případě chtěli využívat relaxační zónu s baréneem, palácem, koupelí, využívat i obývací pokoj, kino a kuchyni s jídelnou, lze uzamknout levé křídlo po obou stranách.) Pokud by hostům bylo dovoleno používat i obývací pokoj, kino a kuchyni s jídelnou, lze uzamknout levé křídlo 1. NP s pracovnou majitele atd. Relaxační zóna je oddělena dvířmi za schodištěm z obývacího pokoje.

Atelier je koncipován jako zcela samostatný objekt na hranici pozemku, s vlastním příslušenstvím (kuchyňský kout, WC, sprcha.)

Funkční i prostorová naplnění domu je splněna podle požadavků investora, s několika modifikacemi k další diskuzi. Spojil jsem provaz kuchyně a jídelny, na základě informací z investorem internetové stránky, kde v sekci "Jak bydlím" popisuje večere s přáteli jako společenské události, kdy přátelé vaří opod. Nezískal jsem údaj, že by požadoval kuchyni oddělenou, obsluhovanou pouze personálem. Tyto dva provazy lze tedy v návrhu oddělit pouze závěsem. Krb obývacího pokoje je umístěn ve stěně sousedící s kuchyní a dovoluje obousměrné využití. Ložnice nad obývacím pokojem je také vybavena krbem. Jídelní výtah z kuchyně umožňuje dodat jídlo do úrovně ložnice a k ní přilehlé venkovní lodžie.

Další poznámky k provozu./ Stání pro auta je umožněno ve dvou variantách: venkovní kryté stání a uzavíratelná garáž. V domě není navržena samostatná fitness místnost, dal jsem přednost volnému rozmištění eventuelních strojů jako je například rotoped atd. Předpokládám jejich umístění v relaxační zóně, prostory to rozměrově umožňují.

Dle stavebního zákona mají stěny domu s okny začínat tři metry od hranice pozemku. Tato dům porušuje v místě bazénu a atelieru. Dovolil jsem si toto porušení vzhledem k tomu, že pozemek pod domem směrem k jezeru je veřejný, a nepředpokládám, že bude poskytnut k zastavení. Snad by bylo možné vzhledem k podmínkám lokality zažádat o výjimku.

HOVNÉ KONSTRUKCE

Dům dispozičně využívá na pozemku daných teras a částečně je tak možné použít založení odstraněné vily Jiřienka. Podlaží terénu je kamenné, pískovcové. Při konzultaci stavební inženýr doporučil hloubku základu minimálně 50 cm pod rostlým terémem, pod základovou deskou.

Nosnou konstrukci celé vily (kromě atelieru) tvoří systém monolitických železobetonových stěn o tloušťce 20 cm (celková tloušťka v interiéru i s izolací a povrchovými úpravami 40 cm), doplněný v místě obývacího pokoje a bazénu a železobetonové pilíře. Centrální tubus obývacího pokoje má největší rozpětí stěn 6 metrů, není tedy třeba blokovat střed místností sloupy.

Stropy jsou betonovány na obývaných ocelových profilech vynášených do železobetonových pilířů a stěn po obvodu. Nad otvory v nosných stěnách budou zabudovány překlady o výšce 40 cm. Atelier nese montovaná dřevěná konstrukce.

POVRCHOVÉ MATERIÁLY

Fasády všech stěn vily kromě centrálního tubusu tvoří pohledový beton o tloušťce 5-6 cm, v interiéru i v exteriéru. Fasáda "kamery" je zavešena kamenná, v termobilním průtoku, s neviditelným uchycením. Kamení dle možnosti buď žula nebo mramor, o tloušťce 3 cm, se sraženou hranou umožňující klázení na sraz. (Barevnost a druhy viz. vzorky níže.) Spodní nosná konstrukce kamenného zavešeného pláště je tvořena nosnými kotvami typu SPID z profilovaného vysokopevnostního hliníku a hliníkovými vertikálními („T“ a „L“) a horizontálními („G“) profily. Rektifikovatelnost ve směru horizontálním je v místě úchytu v lici fasády 5 mm, ve směru od nebo do fasády až 30 mm. Tato konstrukce řeší ve svém systému i problém dilatačních spár. Tepelná izolace budovy je provedena z izolačních desek, konstruovaných pro tento druh fasád – tj. zamezující zvlhnutí izolace zvenčí, ale umožňující transpiraci par zevnitř budovy a zdíva ven. Síla izolačních desek se stanoví na co nejmenší tepelnou prostupnost konstrukce, především v místě bazénu. Odvětrávání fasádního kamenného pláště je zajištěno vzduchovou mezerou mezi izolačními deskami a předseznamným lícem desek fasády. Vzduchová průchodnost fasádního pláště je zajištěna horizontálními spárami v obkladu a spárami při soklu a atice budovy. Fasáda atelieru je dřevěná (dub?).

Izolace celé budovy je z izolačních desek o tloušťce 16 cm, na střechách 20 cm. Rozsáhlé prosklení budovy klade nárok na dostatečně dimenzované rámy oken, především u odsazené střechy ložnice, kde ocelové sloupky přenášejí spolu s betonovými pilířky zatížení se střechy. Zasklení bude provedeno tepelně izolačními dvojskly v ocelových rámech. (Zasklení posuvná střecha bazénu viz. detail.)

Podlahy v interiérech jsou z bezesparé litě syntetické podlahoviny na bázi pryskyřic s hladkým lesklým povrchem ve světlé šedé barvě. V koupelnách jsou položeny mozaikové obklady v různých barvách (viz. výkres barevné koncepce). Mozaika na míru tvoří také dno bazénu. Prostor kolem bazénu je vydlážděn keramickou mozaikou bílé barvy se zdrsňeným povrchem. V atelieru je dřevěná plavoucí podlaha z dubového dřeva. Ložnice ložnice je porostlá travou. (Skladba viz. detail níže).

Konstrukčním materiálem všech schodišť v interiéru i exteriéru je beton, v interiéru s povrchovou úpravou totožnou s podlahami.

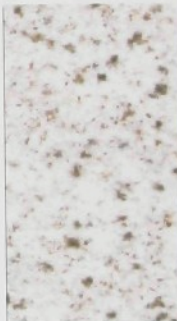
TERÉN A ZAHRADA

Terén zůstane co možná nejvíce v současném "divokém" stavu i po stavbě. Upravena (prohloubena) bude jen část u největší terasy (obýv. pokoj, pracovna, jídelna) tak, aby se dala z relaxační zóny vystupovat do terénu. Dále bude postavena podpurná terénní zeď, která zabrání sesuvu půdy v místě sníženě "žen" zahrady u atelieru. Tato zeď zároveň nese dřevěnou lavku.

Terasy v horní části pozemku (jihovýchod) budou zatravněny a zeď na nich, oddělující vilu od sousedního pozemku, se nechá porůst popínavými čajovými růžemi.

STAVEBÍ KONZULTACE

Ing. Stanislav Staněk



ŽULA/
bílá: belhel white
černá: nero assoluto bellast



MRAMOR/
bílý: bianco ciwet
černý: nero belgia

DODÁVA A INSTALUJE MRAMOR S. R. O., OSTRAVA / zdroj internetové stránky firmy

FERO FENIČ NA STARÝCH SPLAVECH

ROZBOR MÍSTA A ÚKOLU

ÚKOL/

- "Letní" vila, celoročně užitelná pro stálé bydlení, rekreaci i uměleckou práci pro investora a jeho přítele, s možností ubytování hostů

INVESTOR/

- Fero Fenič, filmový režisér a producent
- svobodný, bezdětný, žije v Praze

LOKALITA/

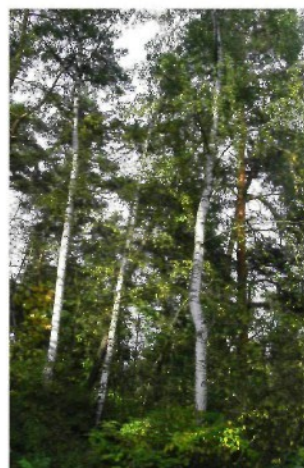
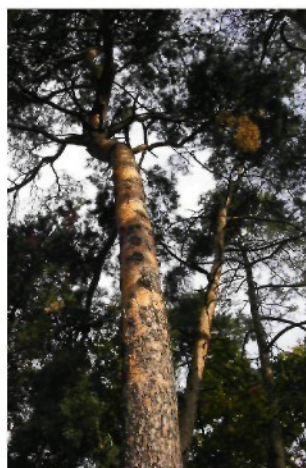
- Staré Splavy u Máchova jezera

POZEMEK/

- dva sousedící pozemky mezi Lázeňským vrchem a Máchovým jezerem
- na jednom pozemku stojí rekreační vila Jitřenka, druhý je nezastavěný, hustě pokrytý stromy a prudce svažité
- pozemek se svahuje směrem k jezeru, k severovýchodu
- husté "zalesnění", borovice, duby, břízy a osiky

POZNÁMKY K POZEMKU/

Pozemek vybraný investorem je krásný. Exkluzivní výhled a vzdálenost pár desítek metrů od Máchova jezera určují jeho hlavní kvality. Mezi vlastním pozemkem a jezerem se nachází pruh ve vlastnictví města, který tvoří přirozenou bariéru (vzrostlé stromy) mezi soukromým a veřejným. Tento pás zůstane s největší pravděpodobností nezastavěný. Velmi dobrým rozhodnutím bylo zakoupení sousedního pozemku mezi vilou Jitřenka a vilou Bellevue, investor tak získal vlastní malý borovicový les. Přibližně 45 vzrostlých stromů je další silnou stránkou místa. Nejvíce zde roste borovic (čtyřicet), dále jeden dub, tři břízy a jedna osika. Stromy rostou také ve "veřejném pruhu" a pomáhají utvářet dojem lesa. Vegetace, v současnosti divoká a neudržovaná, vytváří mnohá romantická zákoutí a velmi silnou atmosféru. Množství druhů trav a keřů dodává zeleni hustotu, trávy tvoří souvislý zelený koberec. V návrhu jsem respektoval tuto přírodní romantickou atmosféru svahu, vykáceny by měly být v ideálním případě pouze dva stromy a pozemek bude vyčištěn od zničených rostlin a nepříjemného plevelu, který komplikuje pohyb po svahu.



LES



Nejvíce mně při návštěvě lokality zaujalo množství zvláštních detailů roztroušených po svahu. Stará kamenná schodiště porostlá mechem, betonové patníky "rostoucí" z terénu a pokryté houbami a mechy, téměř se ztrácející v zeleni a napadaném listí. Mou pozornost upoutaly také zbytky starých betonových teras, které se tyčí nad přirozeným svahem a vedou dialog s přírodními terasami pískovce obnaženého na mnoha místech. (Pískovec je v podloží celého pozemku.) Hybridní kombinace dvou různých materiálů, které se prolínají, prorůstají a vzájemně se pokrývají zde nalezneme na mnoha místech, například kámen vrostlý do starého pařezu, rez pokrývající kamennou zeď ve styku s železem a podobně. Ve spojení s téměř dokonalým výhledem, tvoří tyto detaily atmosféru místa, která je tajemná a zároveň jasná.



Ze způsobů, jak se s takovým místem vyrovnat, jsem zvolil ve hmotách respekt k pozemku, a v barevnosti kontrast k němu. Využil jsem teras, v horní části svahu také část základů a hlavní terasu po zbourané Jitřence, s úpravami. Hmoty reagují na terasovitost a svah místa tak, aby bylo možné z domu do terénu vystupovat na více místech a plně jej využívat. Přesto dům s pozemkem není srostlý, nemaskují ho. Je jen dalším elementem přidaným do koláže. Materiály a barevnost (kontrastní černá a bílá v pruzích hlavní hmoty, šedá pohledového betonu, opracované dřevo ateliéru) kontrastují s přírodními barvami pozemku a neoslabují je tak. Dům je přidán, aby s pozemkem hovořil, aby oba díly koláže vynikly.



Zvláštní kapitolu tvoří světlo. Jižní hranici pozemku lemuje ulice na vrcholu svahu, a vzhledem k investorovu požadavku, aby dům do ulice působil uzavřeně a kompaktně, se dům otvírá k severovýchodu. Hlavní obytný prostor- tubus kamery- leží na ose ke kopci Borný ("hora Fuji"), k východu, a sbírá tak proti zvyklostem dopolední světlo. To nepovažuji za velké negativum- naopak- snažím se této vlastnosti využít. Obývací pokoj je otevřenou stranou orientován k východu (výhled do exteriéru) a západní tmavou stranou dovnitř domu, do přímé projekční místnosti, a tvoří tak páteř celé stavby.



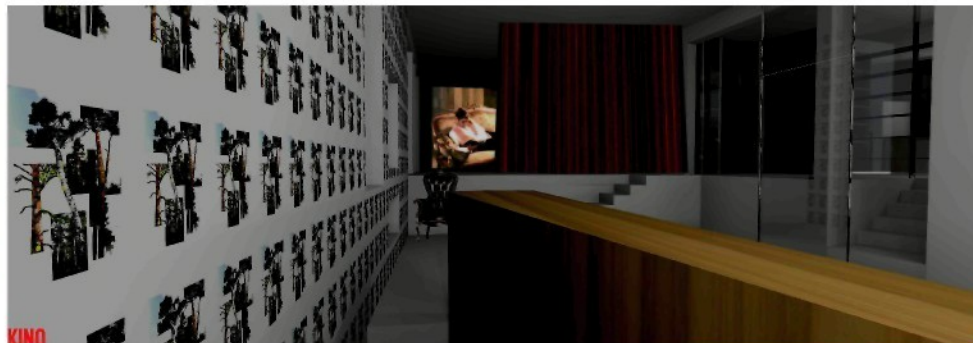
POZNÁMKY K ÚKOLU/

Zadání projektu mě zaujalo jistou protichůdností přání (kontrasty významů) v podkladových materiálech a textech. Na jedné straně stojí velmi podrobný popis organizace domu, jeho funkcí, jasná návaznost jednotlivých prostor, přesné zónování, výhledy, výstupy, a na druhé straně umožňuje téměř poetický text různé možnosti interpretace (viz. citáty v průvodní zprávě).

Pan Fenič předkládá jako "nedostižitelný" zdroj inspirace Vilu Tugendhat od Miese van der Rohe, ale další popis domu a především jeho severně orientovaný, poměrně tmavý pozemek na příkrém, stromy hustě pokrytém svahu u Máchova jezera svádí spíše k myšlení domu tmavšího, méně jasného, snad kaskádovitěho. Pan režisér si přeje mít možnost vystupovat z domu do terénu na více místech, chce dům na svahu, rád by dosáhl až na jeho samotný okraj, chce aby dům bezprostředně reagoval na místo. Tyto kontrasty dodávají projektu barokní, divadelní košatost významů a vícero možnosti čtení zadání.

(Po počáteční analýze místa jsem se rozhodl postupovat podle zón, které byly popsány a rozdělit v nich jednotlivé funkce a prostory. Zónám jsem přiřadil zrcadlené materiály z pozemku, tak aby se části jasně odlišovaly. Tyto materiály se postupně prorostly, tak jako ty přírodní na pozemku. Více o konceptu v další textové příloze.)

Dům k relaxaci a umělecké práci. Bez rodiny. Přátelé. Tento popis mi navodil atmosféru pracovny pána domu, Herrenzimmer, mírně dekadentních tmavých kuřáckých salónů, dekorovaných zvláštními předměty a uměleckými artefakty. Tapety, sametem polstrovaná křesla, obrazy v rámech, závěsy. Jean Cocteau, Oscar Wilde. Devatenácté století. Relaxační zóna jako malé lázně, atrium mykénskému typu s vodní plochou uprostřed, sloupy. Eklektická koláž na pozadí moderního domu s jasnou organizací.



KLIENT

"Byl bych vděčen, kdyby architekt dokázal v této stavbě 'idealizovat můj charakter a vkus'." FF

Klientem je filmový režisér a producent Fero Fenič. Režisér při své práci nejen pozoruje okolí hledáčkem kamery (rámy výhledu), je především tvůrcem, organizátorem, hlavou projektu. Prostory chápe jako místa pro příběh, nebo také prostory odehrávajících se příběhů. Potřebuje soustředění i volnost, jasný cíl i množství možností: velkou variabilitu prostředí. Má rád výhled i přehled o dění kolem sebe, děj kolem sebe pozoruje a řídí, hledá a dává mu jasný směr. Postup režisérové práce není lineární: používá střih. Jedná se o množství různoběžných, paralelně probíhajících dějů, na cestě ke konečnému výsledku-filmu. Právě specifickým proplétáním všech složek - technických i uměleckých, koncepčních i intuitivních - vzniká živé, autorské dílo. Profese režiséra se v těchto ohledech podobá profesi architekta, je syntézou rozdílných, často téměř protichůdných aktivit a postupů. Projekt vily pro filmového režiséra mě tak zaujal od samého začátku a zvolil jsem si ho jako téma diplomové práce.

Z podkladů, které pan Fenič poskytl k projektu, i z textů na jeho internetových stránkách, vyplývá, že má v oblíbě proměnlivé, rozlehlé a přesto intimní prostory, které zařizuje předměty posbíranými na svých cestách po světě. Minimum nábytku, středně barvy, setkání různých kultur. Dočasnost ve spojení s nadčasovostí.

"Jako režisér jsem si zvykl prezentovat filmovému architektovi své představy a čekat, co mi nabídne. Pokud mám určitou vizuální představu, v hledání její realizace bývám až urputný. Pokud tuším, jak by měly vypadat vodovodní kohoutky, nedám si nějaké nainstalovat jen proto, že žádné jiné neměli. Jsou stejně hodnotným estetickým prvkem bytu jako kterýkoli jiný výtvarný prvek, který si dáváte na stěnu." FF

PRÁNÍ

"Byl bych rád, kdyby se s mým zadáním dalo vyrovnat i jinak, než je hlavní linie soudobé české architektury, která se, podle mě, vyznačuje „krabicovitostí“, náchylností k strohosti a až příliš absolutnímu minimalismu." FF

POZEMEK/KONCEPT/ATLAS

V počáteční fázi analýzy pozemku jsem si vytvořil jakýsi "atlas" místní povahy terénu, místních přírodních i umělých materiálů a jejich forem. BETON na horní části svahu u ulice (jih) v místě objektu Jitřenka a přilehlých teras, KÁMEN na celém pozemku (pískovec) a na "pláži" u Máchova jezera, DŘEVO stromů (především borovic, ale i bříz, dubů a osik) a různé TRÁVY a MECHY porůstající zbytky starých teras, exteriérových schodišť a roztroušených kamenných a betonových prvků. Pozemek na mne působí vizuálně velmi silně. Rozhodl jsem se - také vzhledem k přání investora, aby dům místo plně využíval - pro poměrně přímou "reakci". Dům vzniká jakoby "vylamováním" původního terénu, zrcadlením materiálů a tvarů na místě přítomných (viz. skici) podle východozápadní průhledové osy, kterou jsem určil jako spojnici mezi středem pozemku (uliční čáry) a kopcem Borný ("Fuji") na druhém břehu Máchova jezera (východ). Podzemní část domu na straně ulice (západ) je ukončena projekční místností (kino). Jedna průhledová osa tak propojuje na jedné straně výhled (příroda) a na druhé projekci (film). Kolmo na osu (tubus kamery, výhled na jezero a kopec, resp. pohled na film) jsou pak soustředěny ostatní prostory domu.

Zrcadlením nemyslím kopírování daností místa, spíše jejich odrážení se v zrcadle zakřiveném, stranově obracujícím, atd. Umberto Eco ve své knize O zrcadlech a jiné eseje popisuje funkci běžných zrcadel následovně: "Když si ověřujeme, že to, co vnímáme, je zrcadlený obraz, vycházíme vždycky ze zásady, že zrcadlo 'říká pravdu'. Říká jí do té míry, že se ani nestará o to, aby znovu-převrátilo obraz (...). Zrcadlo si ani nedopřeje tento malý trik, aby nám usnadnilo vnímání nebo úsudek. Zrcadlo 'nepřekládá'. (...) Mozek interpretuje sítnicová data, zrcadlo neinterpretuje objekty." Mně šlo ovšem v návrhu právě o zrcadla překládající, používající triku, interpretující. ("Ozvěna je často krásnější, než hlas, jež vrací." OW)

ORGANIZACE/SMĚRY/GEOMETRIE

Vstup do domu leží na jihozápadní straně, a tvoří svými zdmi bariéru před ruchem ulice, uzavírá se, je nenápadný, nízký. Při vstupu se prochází zúženými prostory, výhledy se otvírají až po vstupu do domu a na terasy. Vnější zdi tvoří hradbu před okolím. Seskupování jednotlivých obytných prostor domu v zónách se děje v závislosti na hlavní ose a kolem "kamery". Kamerou nazývám centrální kónický tubus, který je orientován svou otevřenou částí na východ k Máchovu jezeru a kopci Borný (pracovně Fuji) a tento výhled rámuje jako hledáček kamery, a na západ uzavřenou částí do malé projekční místnosti (kino). Proti sobě tak stojí pohled do exteriéru (příroda) a do interiéru (iluzorní svět filmu). Ostatní prostory tento přímý hlavní výhled nemají, i když některé umožňují vidět jezero z jiných úhlů (požadované prosklení), a otvírají se spíše sobě navzájem a hmotu kamery kříží vlastní hmotou.

Do dvou horních pater tubusu jsou umístěny prostory pána domu: obývací pokoj a "kino" v prvním nadzemním patře, ve druhém patře ložnice a hlavní vstup. Nejnižší patro, respektive jeho podzemní část, obsahuje technické zázemí (kotelna, strojovna výtahu, prádelna/sušárna, vinný sklep), a otevřenou část tvoří relaxační zóna s krytým bazénem, saunou, jacuzzi a barem. Ostatní prostory (kuchyně s jídelnou, pracovna, zimní zahrada a pokoje pro hosty se přimykají k tubusu po stranách.

Ateliér požadovaný jako zcela samostatný objekt se nachází v severozápadní části pozemku a je přístupný po lávce na valu, který vytváří bariéru vnitřního dvoru uprostřed pozemku.

Pozemek se v domě ZRCADLI. Geometrie domu a jeho hmot tak odráží v mnoha směrech modifikovaný (protáhlý, smršťený) tvar pozemku a směry jeho hranic. Tyto směry se v interiéru prolínají a dělí dům na místnosti.

MATERIÁLY/ZAŘÍZENÍ/ORNAMENT

"Při realizaci žádám věnovat velkou pozornost výběru materiálů. Je třeba použít ty, které "umějí stárnout". Vše tak, aby za života majitele již nevyžadovalo rekonstrukci ani větší opravy nebo úpravy a po celou tu dobu zachovávalo užitkovou i estetickou hodnotu." FF

Smyslem není dům maskovat nebo skrývat, má především růst z terénu přeměnou přítomných materiálů, a to v návaznosti na tři požadované zóny, kterým jsem jednotlivé materiály přiřadil. Obytná a klidová zóna- beton, relaxační zóna- kámen a ateliér-dřevo.

V konceptu striktně oddělené zóny a jejich materiály se postupně prorostly a přechody se tak zmírnily. Pro relaxační zónu kolem bazénu jsem zvolil kamenný obklad na monolitických železobetonových nosných zdech v černobílém pruhování. (Svislé pruhy v exteriéru se střídají po osmdesáti centimetrech, v interiéru po čtyřiceti. Opakují se i uvnitř ložnice hlavní ložnice.) Tato výrazná kontrastní barevnost navozuje atmosféru antických lázní, která je podpořena mozaikou na dně bazénu, pro kterou jsem zvolil romantický obraz z roku 1801 od Jeana Broca Smrt Hyacinta, odkazující k starořecké báji o bohu Apollónovi. Atmosféra eklektického devatenáctého století probíhá celým domem, ať už je to tapeta obývacího pokoje s motivem koláže stromů z pozemku, nebo křeslo u krbu ("Smoke Chair" od Maartena Baase). Sametové závěsy kina, skrytý vstup do hlavní ložnice skrze nábytkovou stěnu ze vstupní haly, židle Thonet na terase ložnice, orientální koberce apod. Tento způsob "dekorativního", idealizovaného počátečního zařízení kontrastuje s určitou volností jednotlivých prostor a stěn z pohledového betonu ve zbytku domu (kromě zcela samostatného a celodřevěného ateliéru), a vizualizuje tak dualitu, kterou jsem cítil již z podkladů. Filmový režisér Fenič navíc podle mého názoru pracuje eklekticky a ve fázích - u každého filmu řeší téma, popřípadě dobu, ve které se film odehrává, citově, intuitivně a přesto exaktně. Vzniká nedokončená koláž.

Pokud je zde tedy něco idealizováno, pak je to tato koláž. Na druhé straně je také ona vystavena působení křivých zrcadel. Je to tedy jakási "odidealizovaná idealizace"...

Ve svém návrhu tedy spíše naznačuji zařízení, předkládám první (svůj) vstup do interiéru. Klient bude na zařízení reagovat, doplňovat je, odstraňovat a měnit podle přání. Nejde mi o jasné určení, jen o prvotní impuls. Vzhledem k tomu, že dům bude užívat pan Fenič se svými přáteli, připadá mi atmosféra tzv. Herrenzimmern odpovídající. Nenajdeme zde tradiční dětské pokoje, ty jsou nahrazeny pokoji pro hosty v horním patře. Dům reaguje na životní styl klienta. Ornament, v současnosti spíše zatracovaný, nachází v tomto domě prostor, snad ne bezúčelně.

Dům by měl vyjadřovat individualitu, originalitu a jedinečnost majitele. Měl by být jeho idealizovaným i odidealizovaným obrazem. Pan Fenič je výjimečný investor a velkoryse nabízí - v první fázi projektu - svůj charakter a vkus k interpretaci architektovi.

"Co se týče ornamentu, prvotním hlediskem každého "uměleckého systému" je, aby odrážel individualitu klienta. Je obtížné vytvořit pravidla dekorace obydlí, protože každý domov by měl být oděn výrazem individua v celém svém zařízení a dekoraci. Individualita byla ve většině případů do současnosti ponechána dekoratérům, což vyústilo v určitou stejnost mnoha obydlí, která tak nestojí za pohled, protože dům by měl vyjadřovat pocity svých obyvatel. Ponechme raději vše prosté ornamentu, než použít jakýkoli průmyslově vyrobený ornament. Ornament symbolizuje pocit v životě člověka, což samozřejmě stroj nedokáže; a mimochodem, člověk který používá k práci jen své ruce je pouhým strojem." Oscar Wilde

Zdroje citátů:

(FF)

Fero Fenič: Laická vizuální představa investora o charakteru stavby, červen 2004
www.ferofenic.cz

Umberto Eco: O zrcadlech a jiné eseje, Mladá fronta, Praha 2002

(OW)

Oscar Wilde: esej The House Beautiful (1881), Collins Complete Works Of Oscar Wilde, Harper Collins, Glasgow 1999

DISPOZICE

Dům je rozdělen na přání investora do tří zón podle funkcí. Jedná se o tyto zóny: pobytovou, relaxační a klidovou. Zvláštní hmotou je samostatný ateliér. Pobytovou zónu (1. NP) tvoří obývací pokoj, malá projekční místnost, jídelna s kuchyní, zimní zahrada, pracovna a příslušenství. Klidová zóna (2. NP) v elevaci ulice obsahuje ložnici majitele domu a hostů s příslušenstvím, a jako oddělené objekty garsoniérů personálu, garáž, kryté stání a altán, které jsou součástí uliční obvodové zdi. Relaxační zóna se svými provozy (bazén, sauna, jacuzzi, sprcha, WC, bar a vinotéka) navazuje podle osy na centrální tubus a leží ve stejné výškové úrovni jako technické zázemí (prádelna/ sušárna, kotelna a strojovna výtahu v 1. PP). V 2. PP se nachází strojovna bazénu. Dvoupatrový ateliér leží na hranici pozemku severním směrem a výškově odpovídá 1. a 2. PP centrální hmoty.

Stavba vily se skládá ze tří hmot. Hlavní a nejrozsáhlejší hmotou je "kamera" (centrální tubus), ve čtyřech podlažích. Tato část budovy je souměrná podle východozápadní pohledové osy a obsahuje obývací pokoj, kino, ložnici majitele (nadzemní patra), bazén a technické zázemí budovy v dvou podzemních patrech. Po obou stranách "kamery" jsou soustředěny další místnosti pobytové i klidové zóny, a tvoří s kamerou jednu hmotu. Samostatným prvkem je ateliér. Třetí hmotu utváří funkční jednotky u obvodové uliční zdi.

PROVOZ / MAJITEL DOMU A HOSTÉ

Do areálu vily se vstupuje v úrovni ulice průnikem mezi dvěma obvodovými zdmi (výška 2,5 m), nebo autem skrze garáž (nebo kryté stání). Vstup do budovy je umístěn v "náustku" centrálního tubusu. Personál vstupuje vlastním vchodem přímo ke garsoniéře. Hlavní komunikace domu se děje na výhledové ose (vstup, pohyb mezi obývacím pokojem a kinem, vstup do ložnice majitele domu, vstup do relaxační zóny, pohyb směrem k ateliéru, výhledy na jezero a kopec Borný). V kolmém směru na osu jsou propojeny ostatní místnosti. Vertikální pohyb domem zajišťují schodiště a výtah, který je umístěn v hale u hlavního vstupu. Výtah umožňuje bezbariérový přístup do všech zón domu, vyjma ateliéru. V exteriéru je možné používat venkovní schodiště a rampy, které nabízejí vstup do terénu na více místech.

Z místností s výhledem na jezero je umožněno vystoupit na balkóny (šatna/ koupelna majitele, pokoje hostů), lodžii (ložnice majitele), nebo terasy v úrovni obývacího pokoje, pracovny a jídelny. Terasa u jídelny s venkovním krbem nabízí možnost venkovního letního vaření i sezení. Prodlouženou terasu obývacího pokoje tvoří střecha relaxační zóny (délka cca 13 metrů) a obyvatel domu po ní může dojít až na samou hranici pozemku. Dům tedy v maximální míře podporuje krásný výhled místa.

Jedním z investorových přání bylo, aby se dům dal používat v samostatných částech tak, aby bylo možné oddělit pokoje hostů a jejich nároky, od místností majitele domu a nebylo tak narušeno soukromí jeho prostor. Dům je možné libovolně otevírat a uzavírat v několika sekcích. Ložnice hostů jsou umístěny v podlaží vstupu z ulice a lze je dveřmi oddělit od všech ostatních částí domu uzamčením schodiště a výtahu do obývacího pokoje a celé pobytové zóny. Pokud by tedy hosté v tomto případě chtěli využívat relaxační zónu s bazénem, potažmo terén, použili by schodiště exteriérová. (Relaxační zóna má dva vlastní vstupy z exteriéru, po obou stranách.) Pokud by hostům bylo dovoleno používat i obývací pokoj, kino a kuchyň s jídelnou, lze uzamknout levé křídlo 1. NP s pracovnou majitele atd. Relaxační zóna je oddělena dveřmi za schodištěm z obývacího pokoje.

Ateliér je koncipován jako zcela samostatný objekt na hranici pozemku, s vlastním příslušenstvím (kuchyňský kout, WC, sprcha.)

Funkční i prostorová náplň domu je splněna podle požadavků investora, s několika modifikacemi k další diskuzi. Spojil jsem provoz kuchyně a jídelny, na základě informací z investorovi internetové stránky, kde v sekci "Jak bydlím" popisuje večere s přáteli jako společenské události, kdy přátelé vaří apod. Nezískal jsem dojem, že by požadoval kuchyň oddělenou, obsluhovanou pouze personálem. Tyto dva provozy lze tedy v návrhu oddělit pouze závěsem. Krb obývacího pokoje je umístěn ve stěně sousedící s kuchyní a dovoluje oboustranné využití. Ložnice nad obývacím pokojem je také vybavena krbem. Jídelní výtah z kuchyně umožňuje dodat jídlo do úrovně ložnice a k ní přilehlé venkovní lodžie.

Další poznámky k provozu./

Stání pro auta je umožněno ve dvou variantách: venkovní kryté stání a uzavíratelná garáž. V domě není navržena samostatná fitness místnost, dal jsem přednost volnému rozmístění eventuálních strojů jako je například rotoped atd. Předpokládám jejich umístění v relaxační zóně, prostory to rozměrově umožňují.

Dle stavebního zákona mají stěny domu s okny začínat tři metry od hranice pozemku. Toto dům porušuje v místě bazénu a ateliéru. Dovolil jsem si toto porušení vzhledem k tomu, že pozemek pod domem směrem k jezeru je veřejný, a nepředpokládám, že bude poskytnut k zastavení. Snad by bylo možné vzhledem k podmínkám lokality zažádat o výjimku.

NOSNÉ KONSTRUKCE

Dům dispozičně využívá na pozemku daných teras a částečně je tak možné použít založení odstraněné vily Jitřenka. Podloží terénu je kamenné, pískovcové. Při konzultaci stavební inženýr doporučil hloubku základu minimálně 50 cm pod rostlým terénem, pod základovou deskou.

Nosnou konstrukci celé vily (kromě ateliéru) tvoří systém monolitických železobetonových stěn o tloušťce 20 cm (celková tloušťka v interiéru i s izolacemi a povrchovými úpravami 40 cm), doplněný v místě obývacího pokoje a bazénu o železobetonové pilíře. Centrální tubus obývacího pokoje má největší rozpětí stěn 6 metrů, není tedy třeba blokovat střed místnosti sloupy.

Stropy jsou betonovány na ohýbaných ocelových profilech vynášených do železobetonových pilířů a stěn po obvodu. Nad otvory v nosných stěnách budou zabudovány překlady o výšce 40 cm. Ateliér nese montovaná dřevěná konstrukce.

POVRCHOVÉ MATERIÁLY

Fasády všech stěn vily kromě centrálního tubusu tvoří pohledový beton o tloušťce 5-6 cm, v interiéru i v exteriéru. Fasáda "kamery" je zavěšená kamenná, v černobílém pruhování, s neviditelným uchycením. Kámen dle možností buď žula nebo mramor, o tloušťce 3 cm, se sraženou hranou umožňující kladení na sraz. (Barevnost a druhy viz. vzorky níže.) Spodní nosná konstrukce kamenného zavěšeného pláště je tvořena nosnými kotvami typu SPIDI z profilovaného vysokopevnostního hliníku a hliníkovými vertikálními („T“ a „L“) a horizontálními („G“) profily. Rektifikovatelnost ve směru horizontálním je v místě úchytu v lici fasády 5 mm, ve směru od nebo do fasády až 30 mm. Tato konstrukce řeší ve svém systému i problém dilatačních spár. Tepelná izolace budovy je provedena z izolačních desek, konstruovaných pro tento druh fasád – tj. zamezující zvlhnutí izolace zvenčí, ale umožňující transpiraci par zevnitř budovy a zdiva ven. Síla izolačních desek se stanoví na co nejmenší tepelnou prostupnost konstrukce, především v místě bazénu. Odvětrávání fasádního kamenného pláště je zajištěno vzduchovou mezerou mezi izolačními deskami a předsazeným lícem desek fasády. Vzduchová průchodnost fasádního pláště je zajištěna horizontálními spárami v obkladu a spárami při soklu a atice budovy. Fasáda ateliéru je dřevěná (dub?).

Izolace celé budovy je z izolačních desek o tloušťce 16 cm, na střechách 20 cm.

Rozsáhlé prosklení budovy klade nárok na dostatečně dimenzované rámy oken, především u odsazené střechy ložnice, kde ocelové sloupky přenášejí spolu s betonovými pilířky zatížení se střechy. Zasklení bude provedeno tepelně izolačními dvojskly v ocelových rámech. (Zasklená posuvná střecha bazénu viz. detail.)

Podlahy v interiérech jsou z bezesparé lité syntetické podlahoviny na bázi pryskyřic s hladkým lesklým povrchem ve světle šedé barvě. V koupelnách jsou položeny mozaikové obklady v různých barvách (viz. výkres barevné koncepce). Mozaika na míru tvoří také dno bazénu. Prostor kolem bazénu je vydlážděn keramickou mozaikou bílé barvy se zdrsňeným povrchem. V ateliéru je dřevěná plovoucí podlaha z dubového dřeva. Ložnice je porostlá trávou, (skladba viz. detail níže).

Konstrukčním materiálem všech schodišť v interiéru i exteriéru je beton, v interiéru s povrchovou úpravou totožnou s podlahami.

TERÉN A ZAHRADA

Terén zůstane co možná nejvíce v současném "divokém" stavu i po stavbě. Upravena (prohloubena) bude jen část u největší terasy (obýv. pokoj, pracovna, jídelna) tak, aby se dalo z relaxační zóny vystupovat do terénu. Dále bude postavena podpůrná terénní zeď, která zabrání sesuvu půdy v místě snížené "zen" zahrady u ateliéru. Tato zeď zároveň nese dřevěnou lávku.

Terasy v horní části pozemku (jihovýchod) budou zatravněny a zeď na nich, oddělující vilu od sousedního pozemku, se nechá porůst popínavými čajovými růžemi.

STAVEBÍ KONZULTACE

Ing. Stanislav Staněk



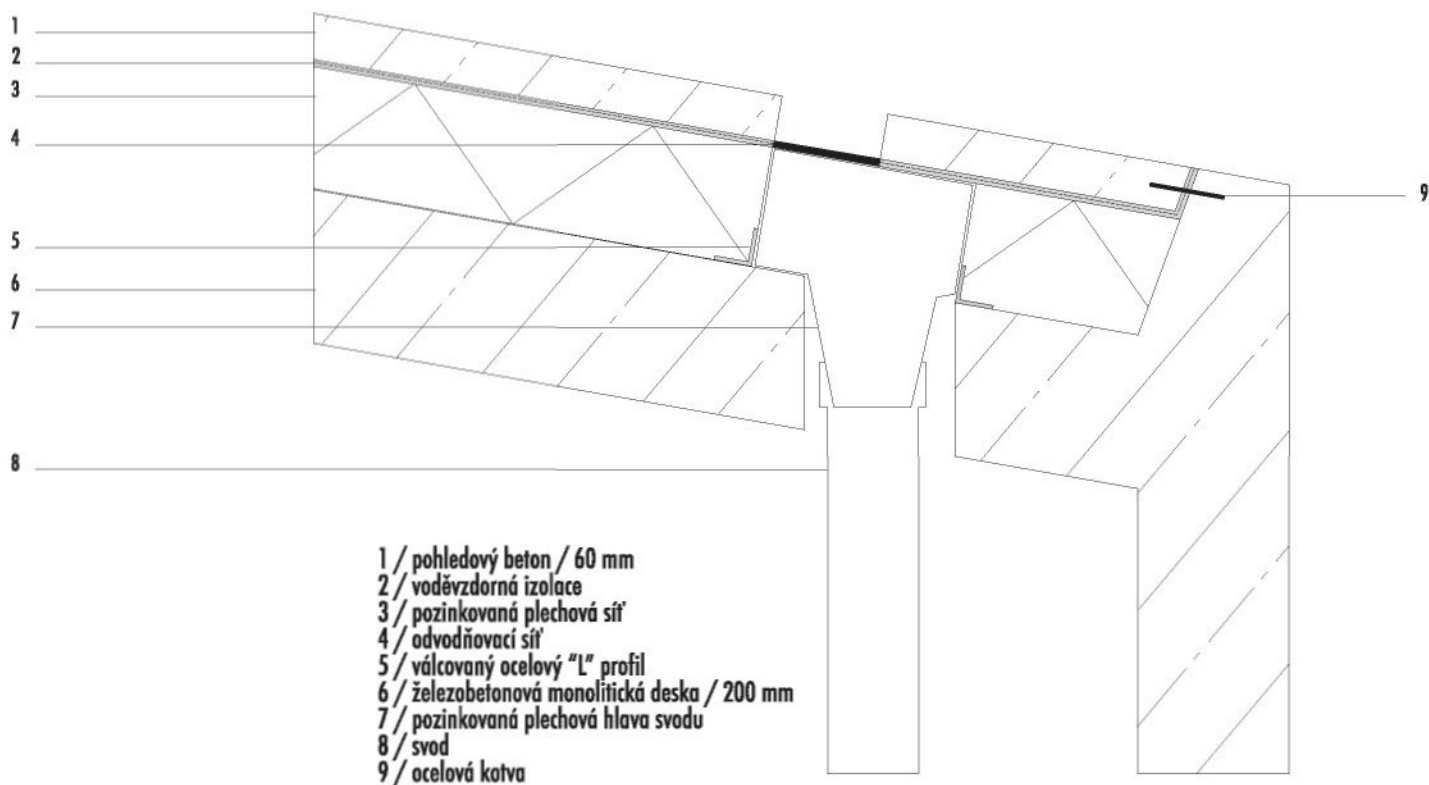
MRAMOR/
bílý: bianco sivec
černý: nero belgio



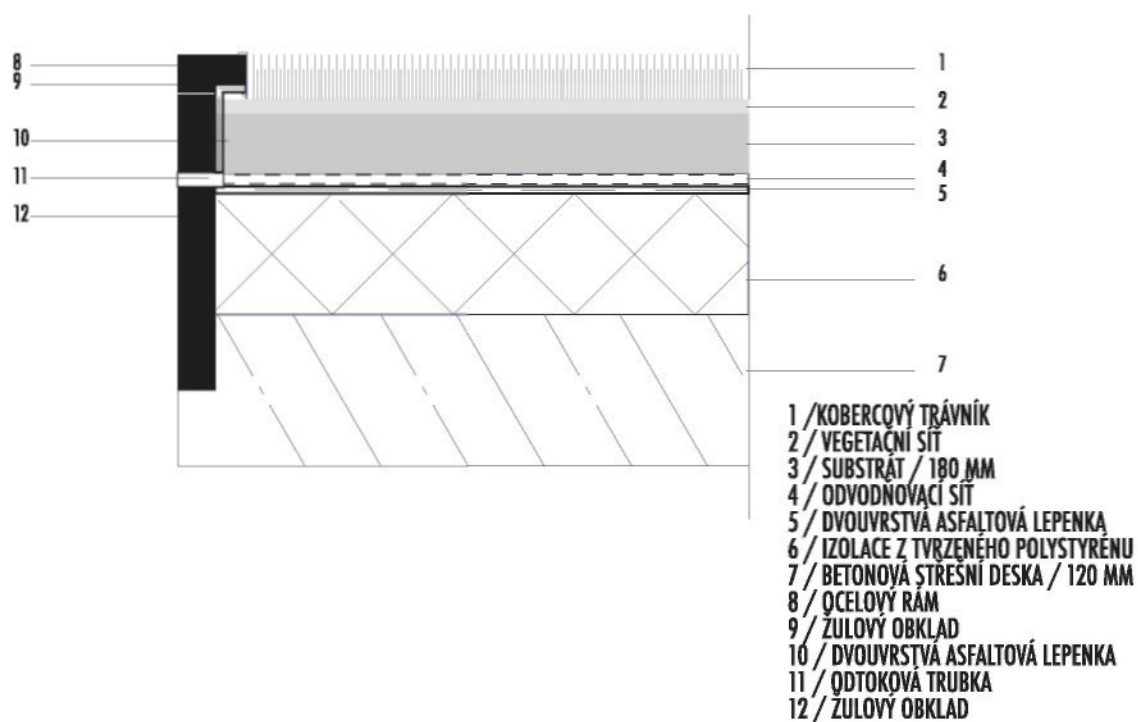
ŽULA/
bílá: bethel white
černá: nerto assoluto belfast

DODÁVÁ A INSTALUJE MRAMOR S. R. O., OSTRAVA / zdroj internetové stránky firmy

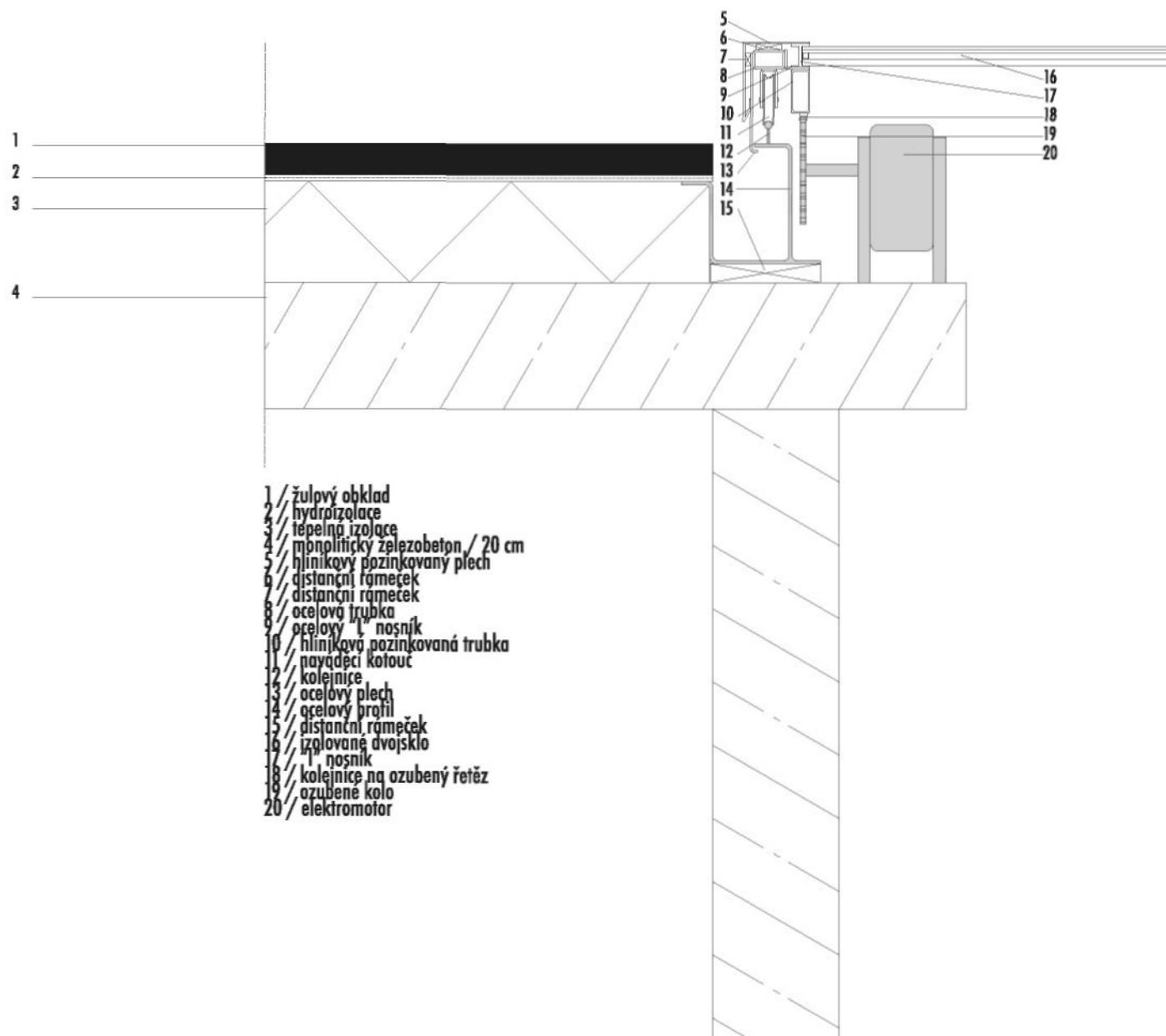
DETAIL / SKRYTÝ SRÁŽKOVÝ SVOD / M 1 : 10



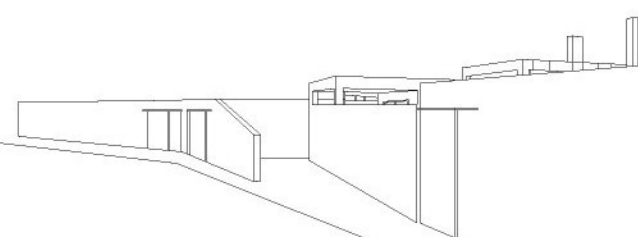
DETAIL / ZATRAVNĚNÁ TERASA / M 1 : 10



DETAIL A / POSUVNÉ ZASKLENÍ NAD BAZÉNEM / M 1 : 10



VILLA TF



SEZNAM PŘÍLOH

A / TEXTY

ROZBOR MÍST A ÚKOLU
PRŮVODNÍ ZPRÁVA
TECHNICKÁ ZPRÁVA

B / VIZUÁLNÍ DOKUMENTACE

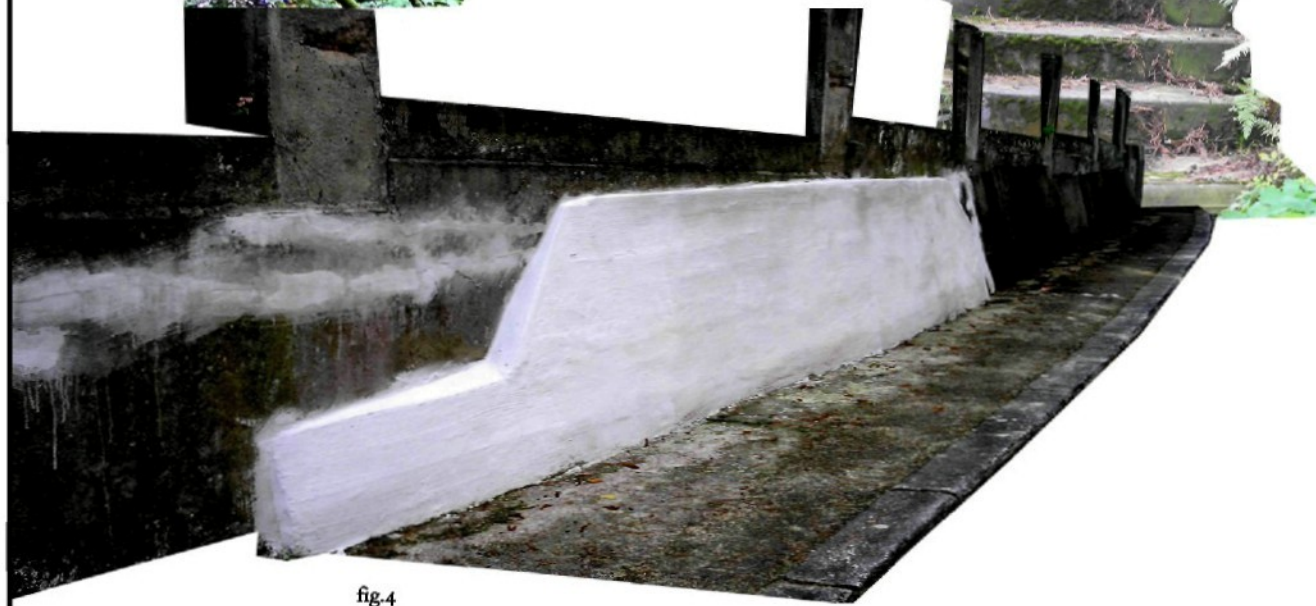
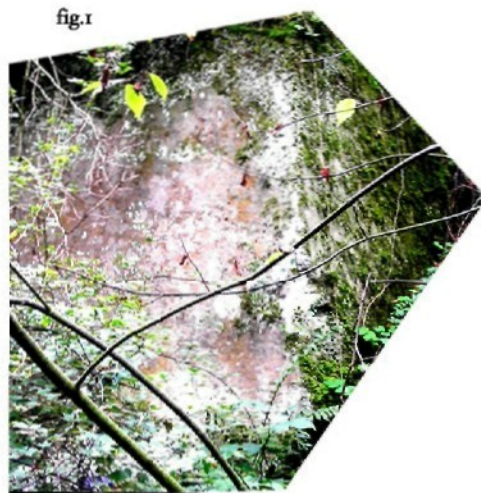
ATLAS POZEMKU
SKICI
VÝKRESY
PERSPEKTIVY

C / ELEKTRONICKÁ VERZE DOKUMENTACE

CD

NÁVRH VILY PRO FILMOVÉHO REŽISÉRA A PRODUCENTA FERA FENIČE / DIPLOMOVÁ PRÁCE / FAKULTA ARCHITEKTURY TU LIBEREC / ZPRACOVAL : MARTIN HRDINA / ZÁŘÍ 2004 - LEDEN 2005
VEDOUcí PROJEKTU A KONZULTACE : Prof. ing. arch. akad. arch. JIŘÍ SUCHOMEL / KONZULTACE : Ing. arch. MONIKA MITASOVÁ, PhD.

Beton



Stromy

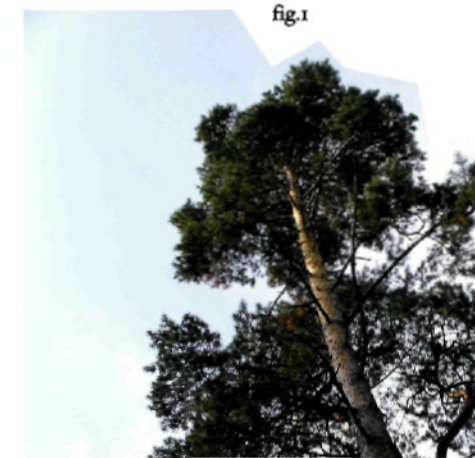


fig.4

fig.5

fig.6

fig.2

fig.7

fig.8

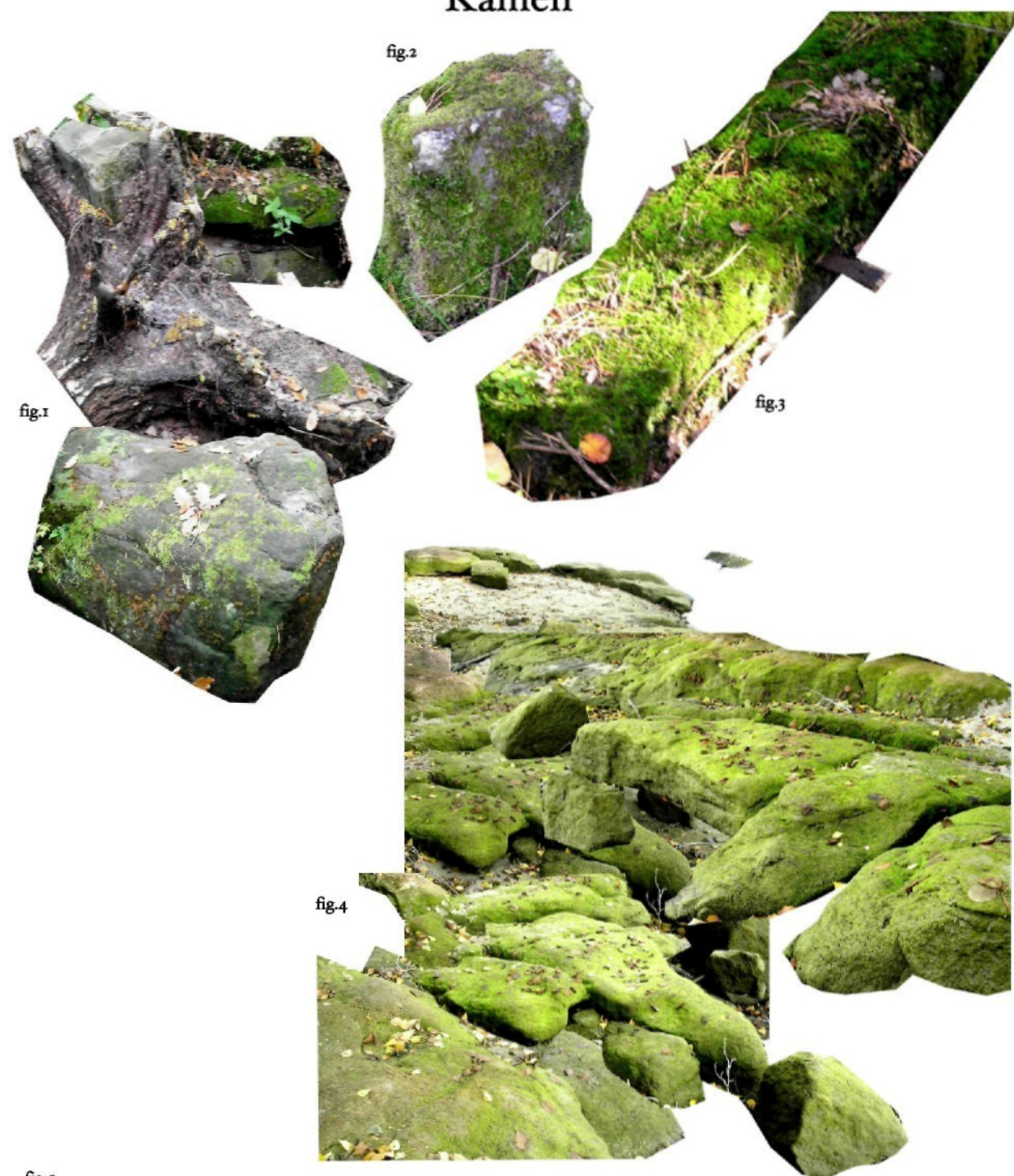
fig.1

fig.2

fig.3

fig.5

Kámen



Kůra/Tráva



Horniny

fig.1

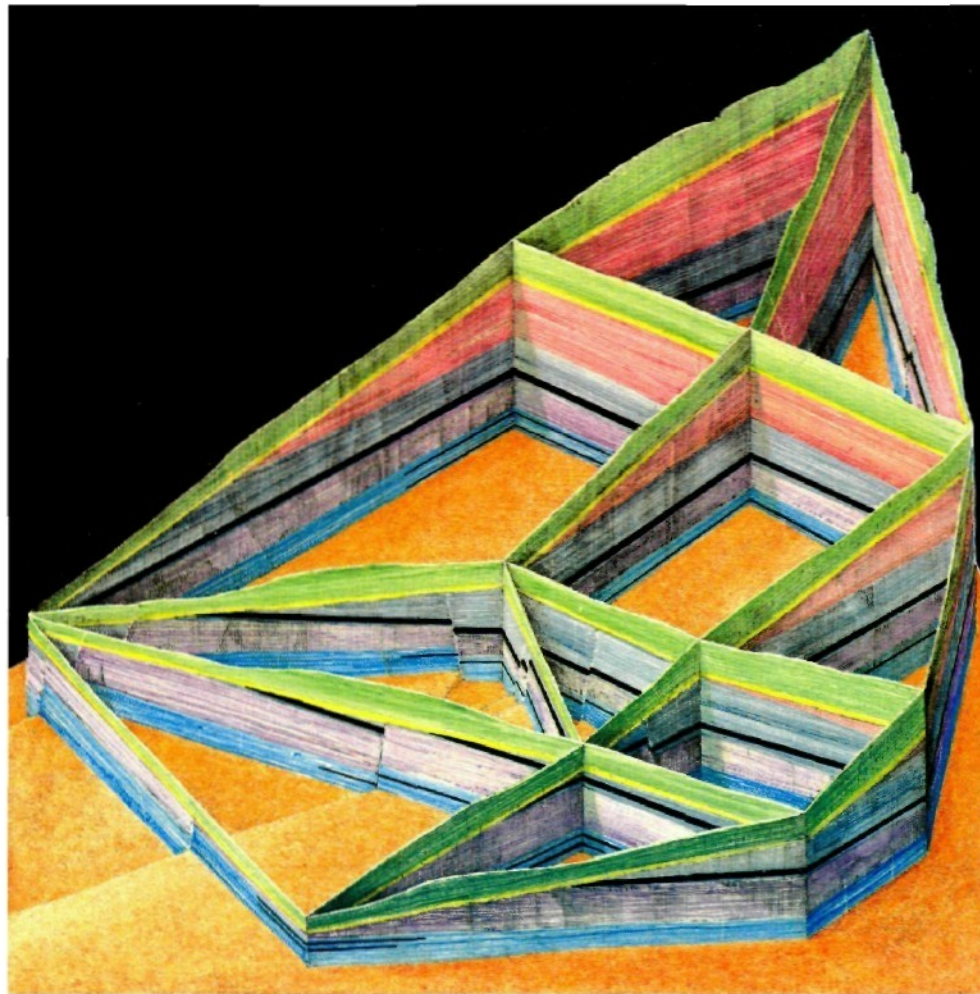


fig.2



Jezero

fig.1

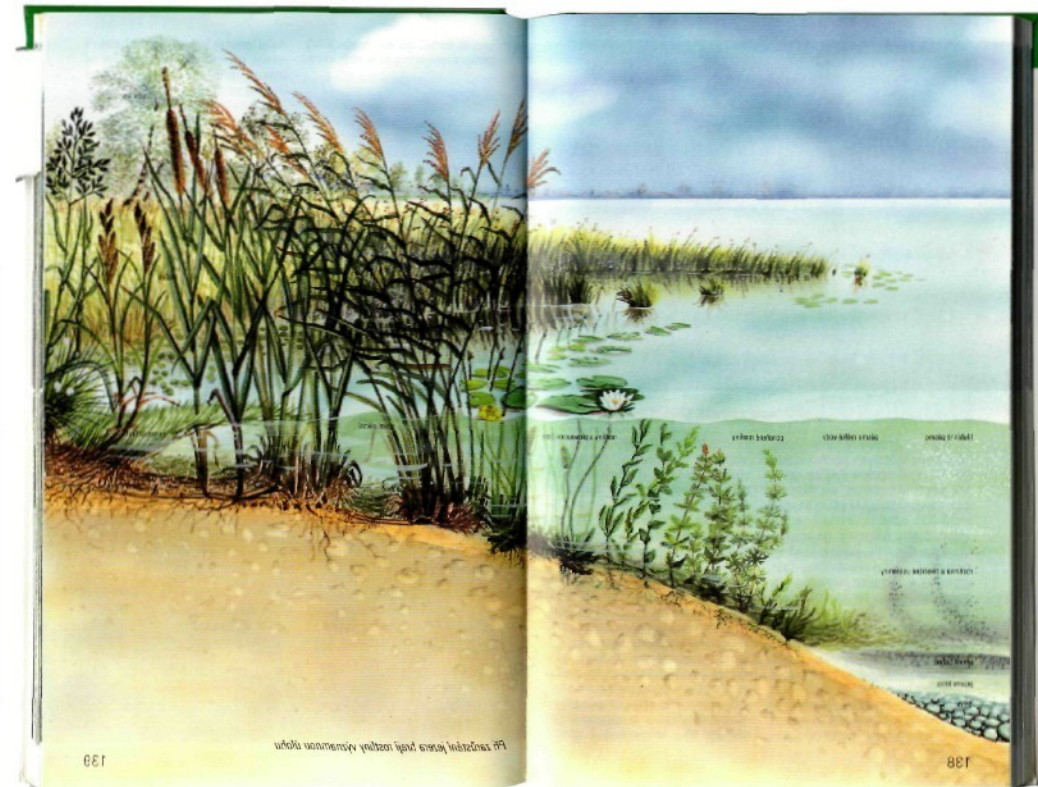


fig.2

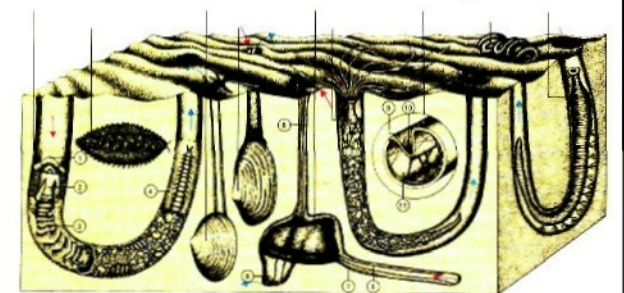


fig.3

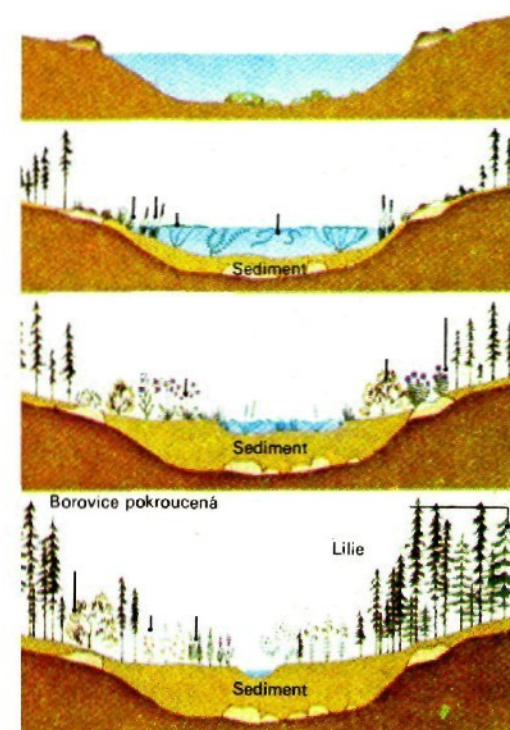
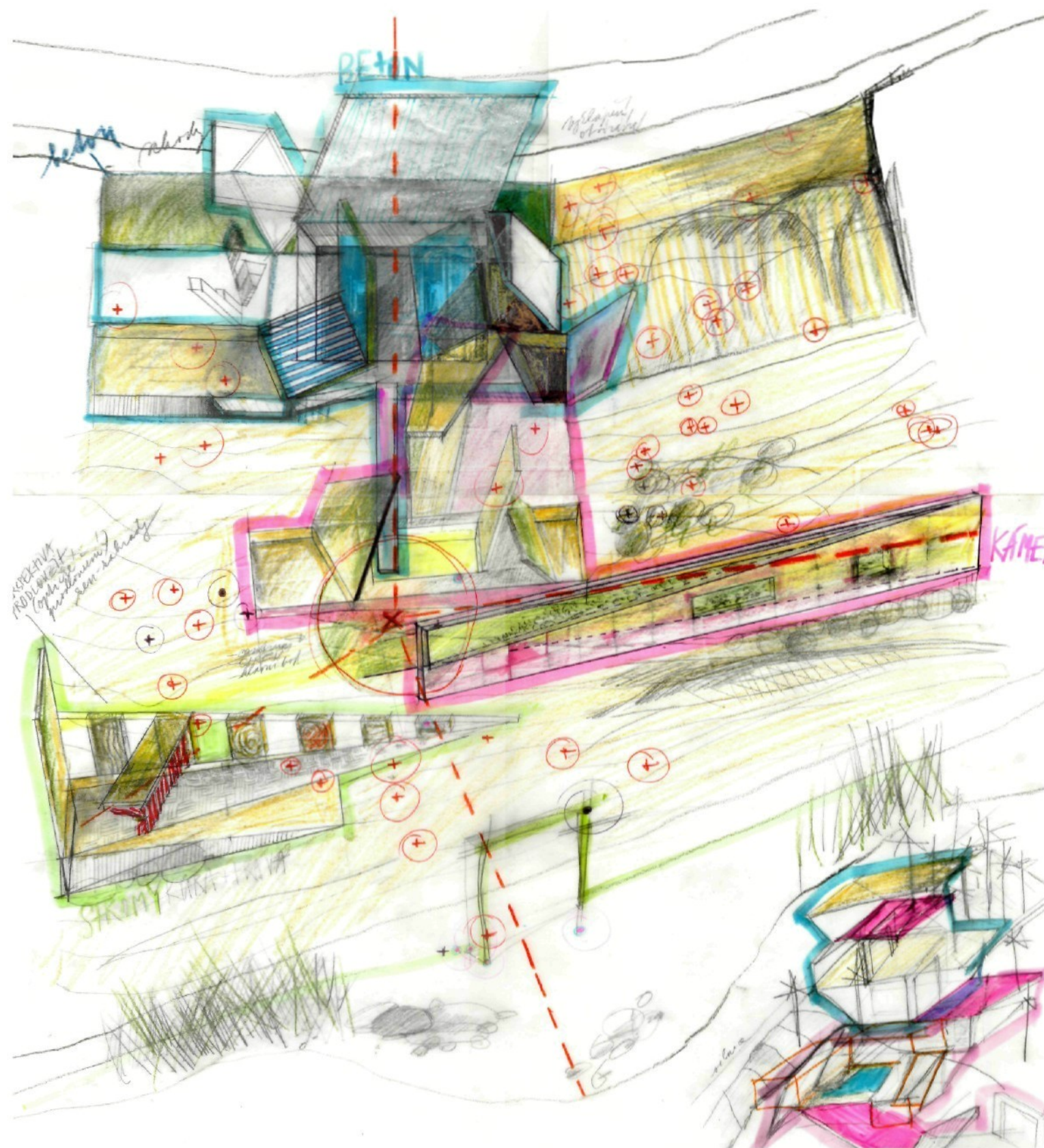
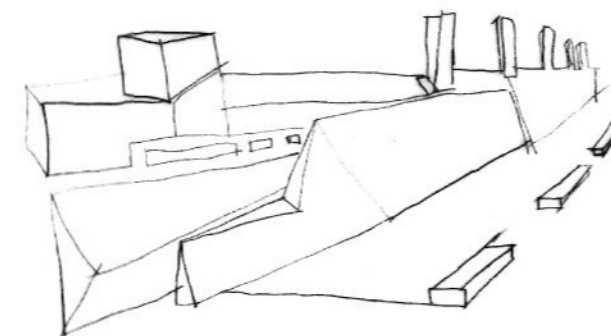


fig.4

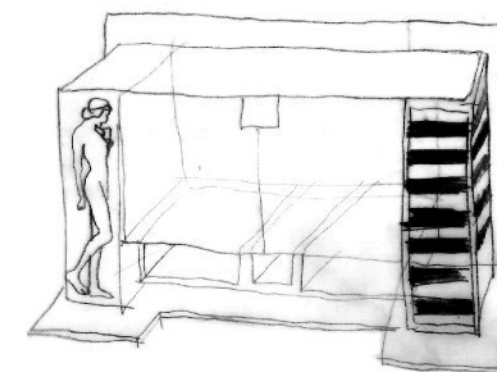




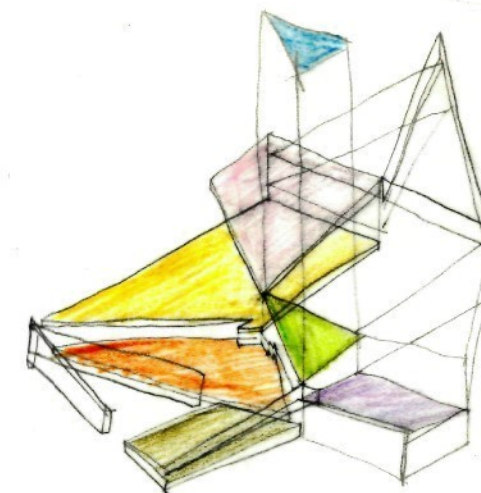
"VYLAMOVÁNÍ" SVAHU / TVAROSLOVÍ



BETON / "HRADBY" / VNĚJŠÍ ZDI / ULICE

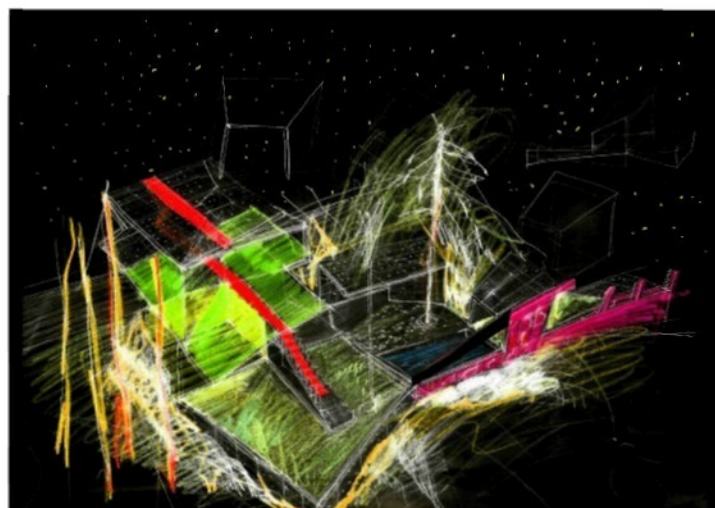


DŘEVO / "SECESNÍ NÁBYTEK" / KÚRÓS / ATELIER



KÁMEN / VRSTVY HORNIN / ÚROVNĚ / SVAH

SKICI o2 / GEOMETRIE



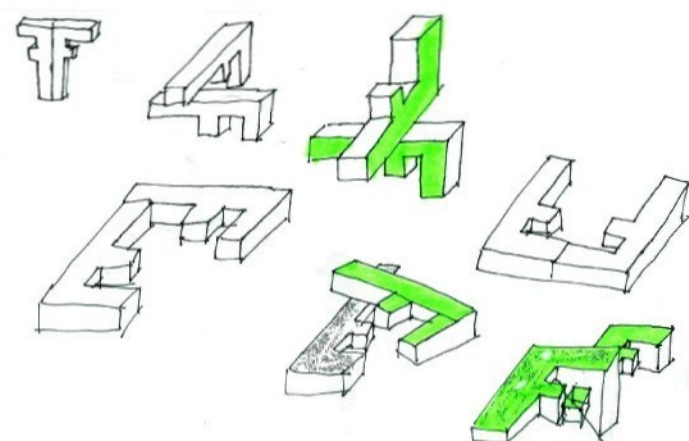
KŮNICKÁ NOC



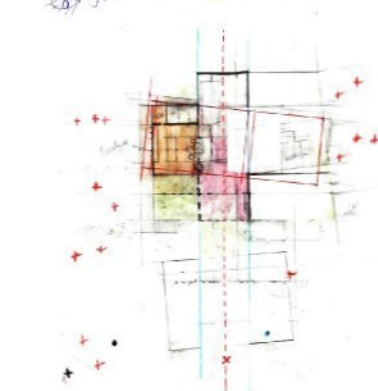
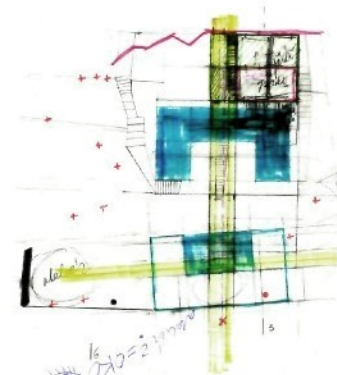
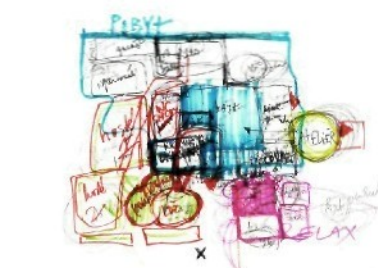
LES



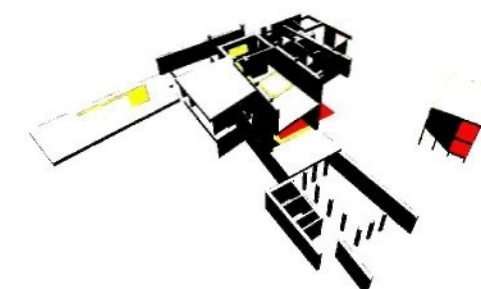
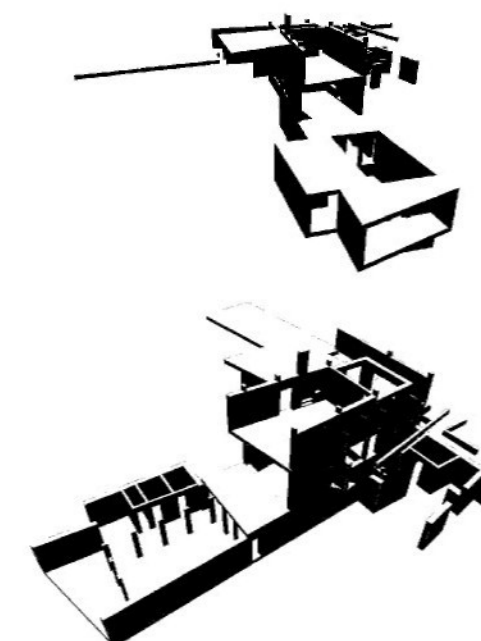
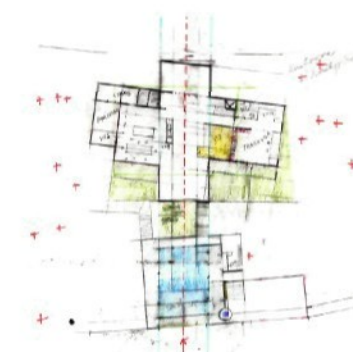
PRACOVNÍ MODEL



FF / ZRCADLENÍ



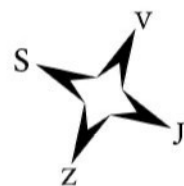
PŮDORYS / OSY / ORIENTACE



EXPLODOVANÉ PERSPEKTIVY



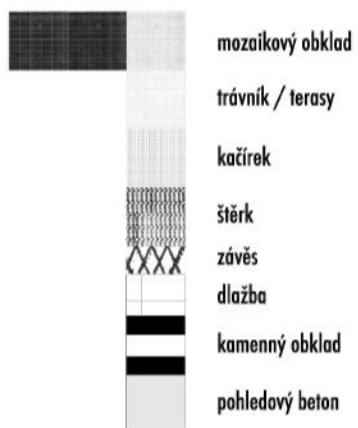
SITUACE / POZEMEK



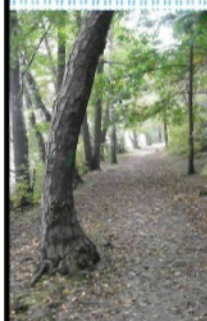
MÁCHOVO JEZERO



MATERIÁLY /



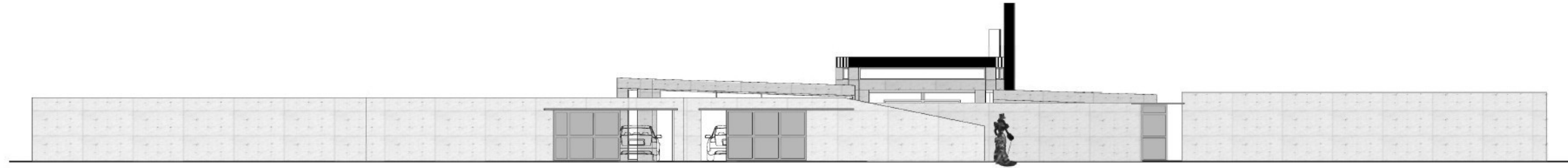
STROMY



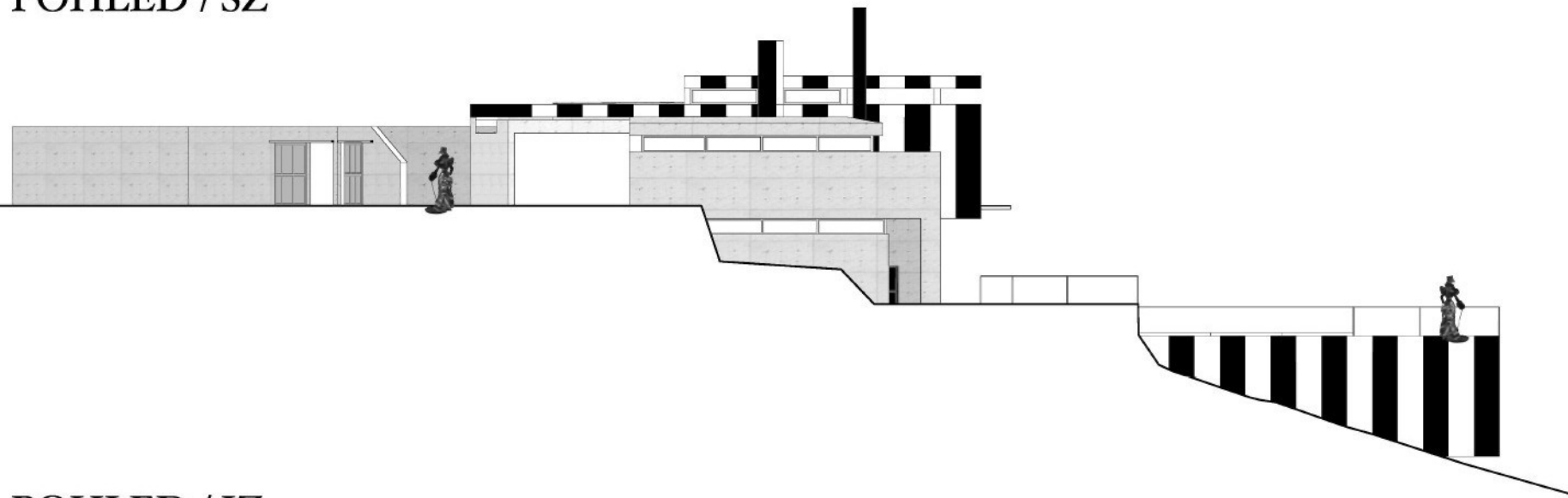
M 1 : 400

VILLA TF

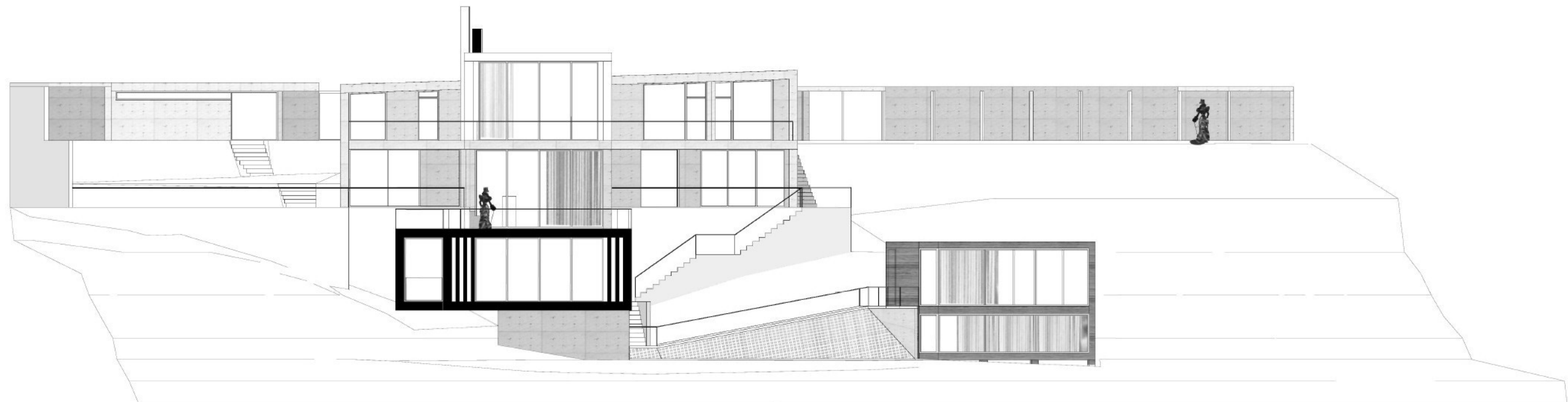
POHLED / SV



POHLED / SZ



POHLED / JZ



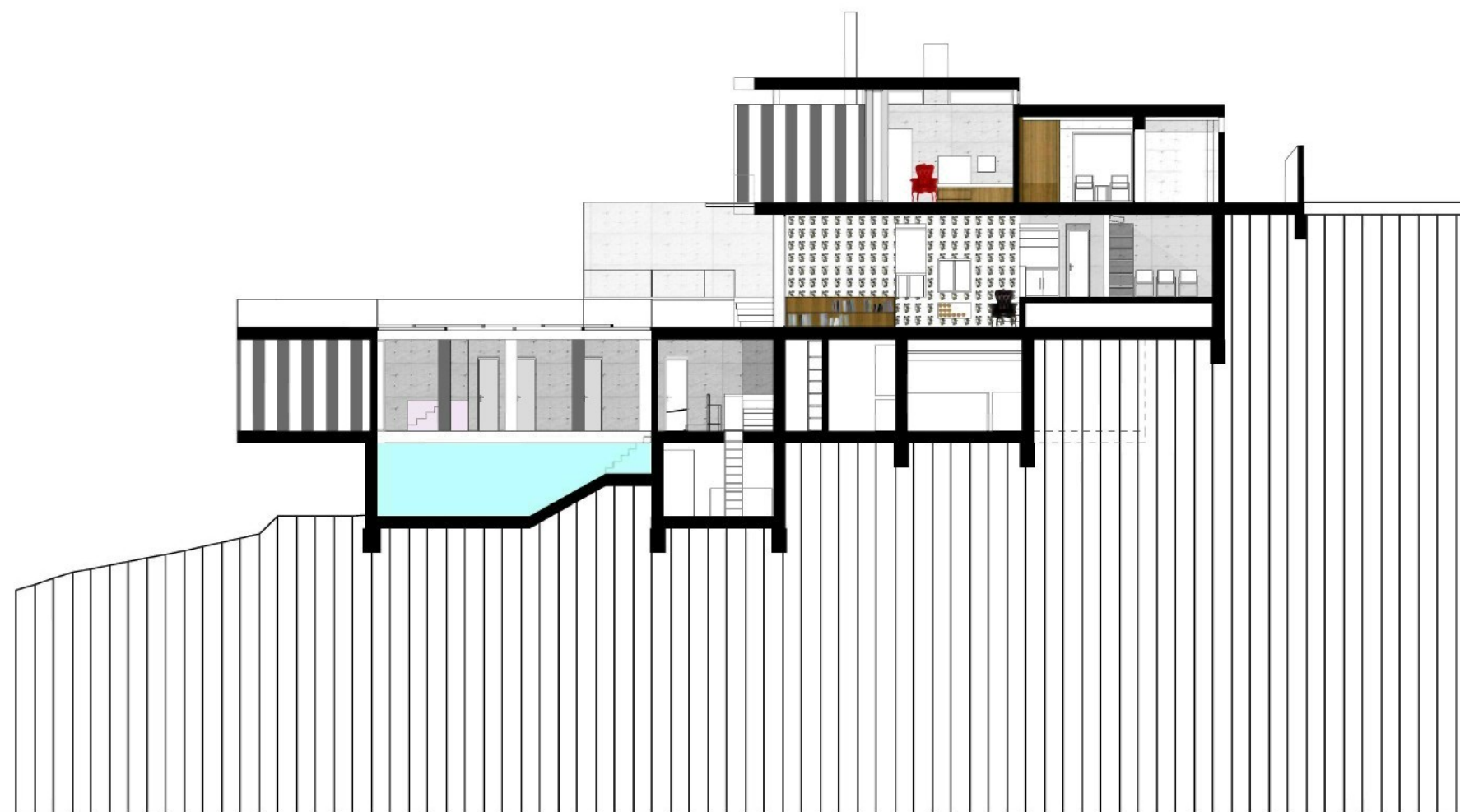
M 1 : 200

VILLA TF

ŘEZ / 02



ŘEZ / 03

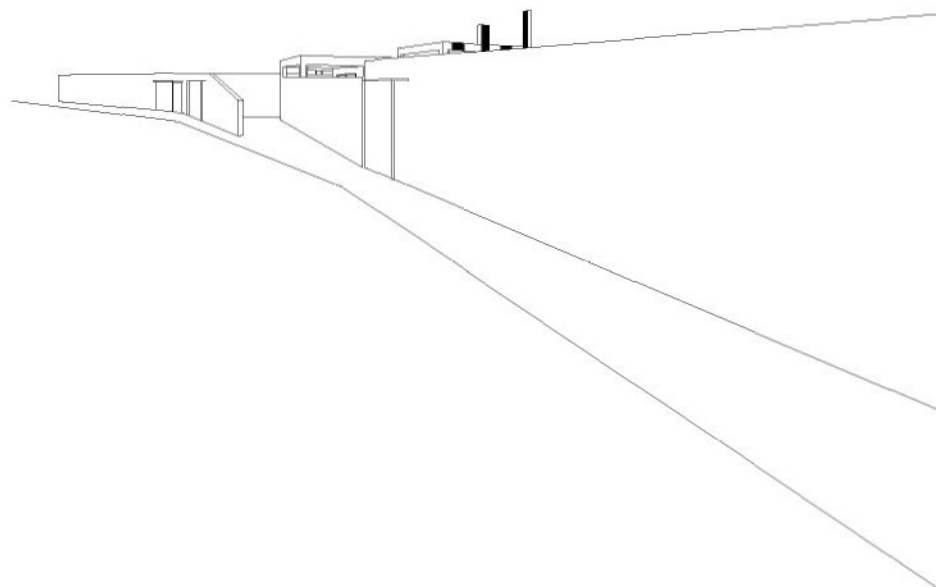


M 1 : 200

VILLA TF

PERSPEKTIVY

EXTERIÉR



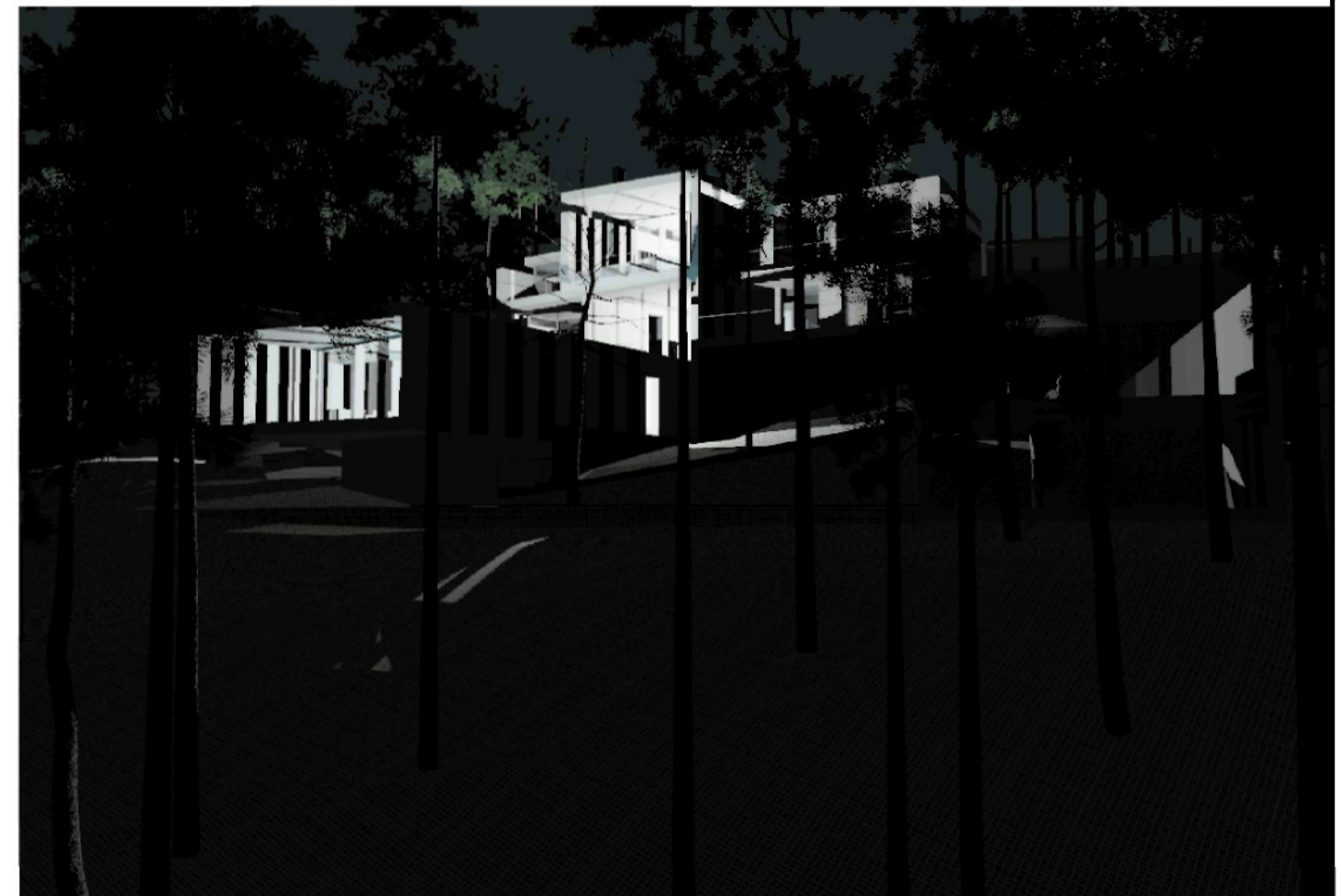
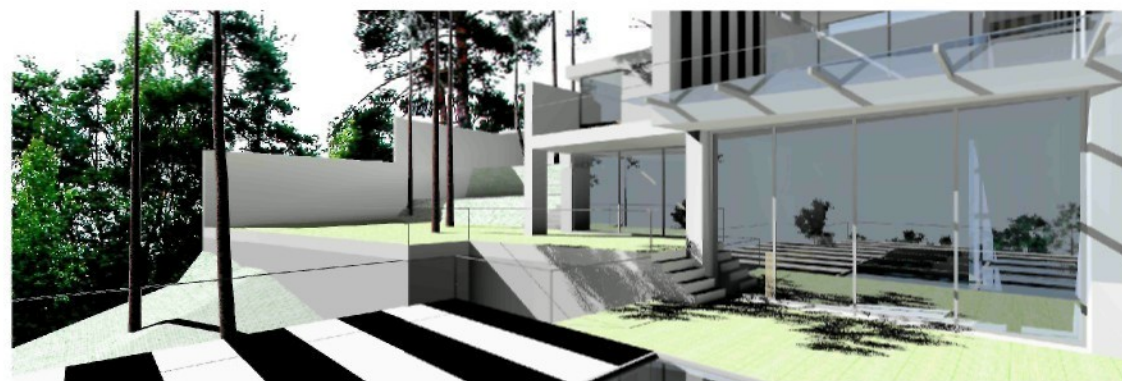
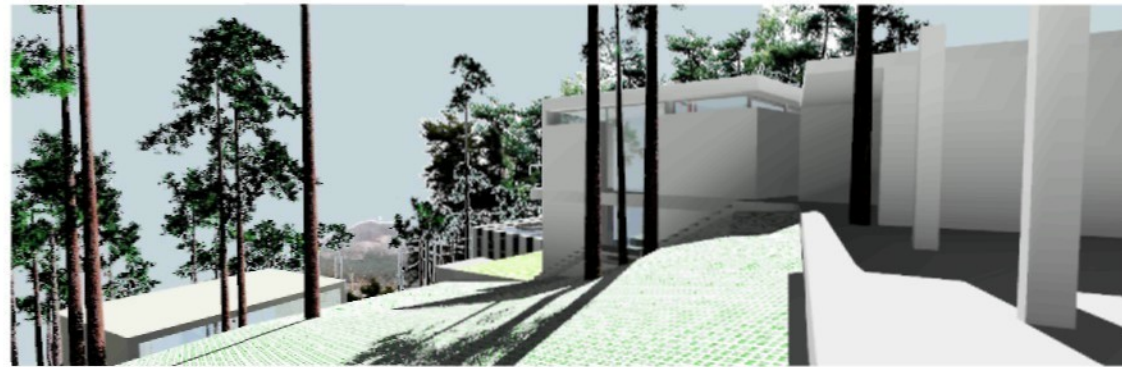
PERSPEKTIVY

EXTERIÉR



PERSPEKTIVY

EXTERIÉR

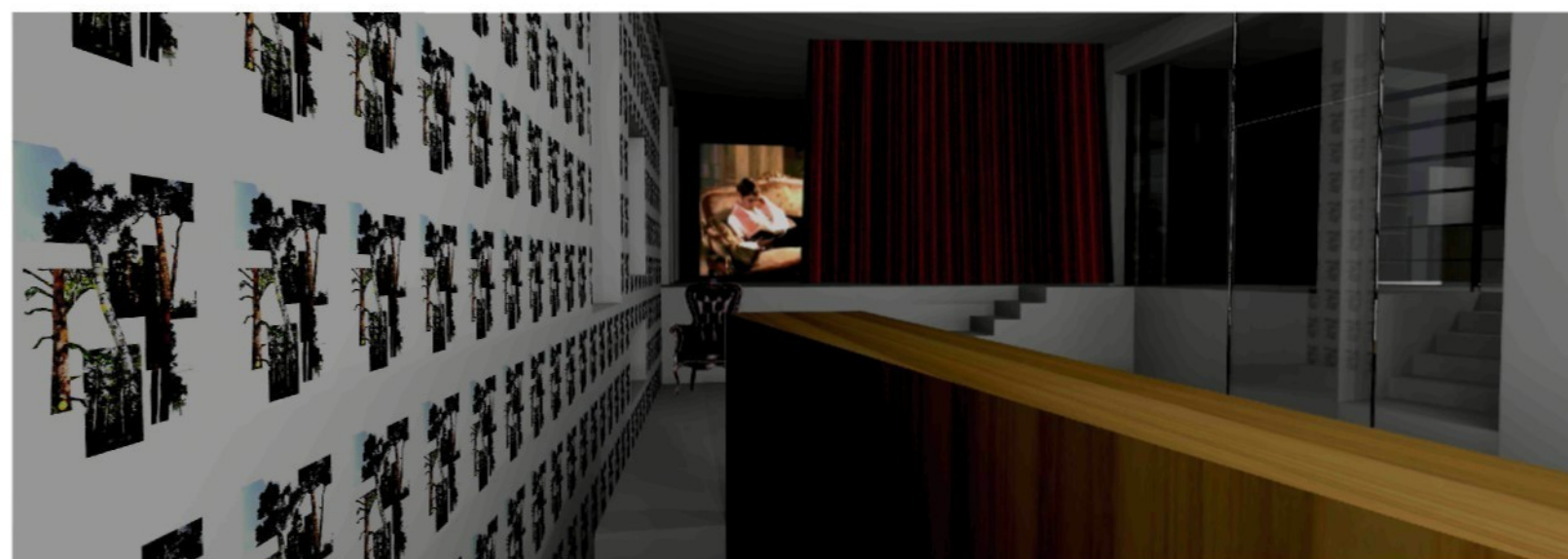
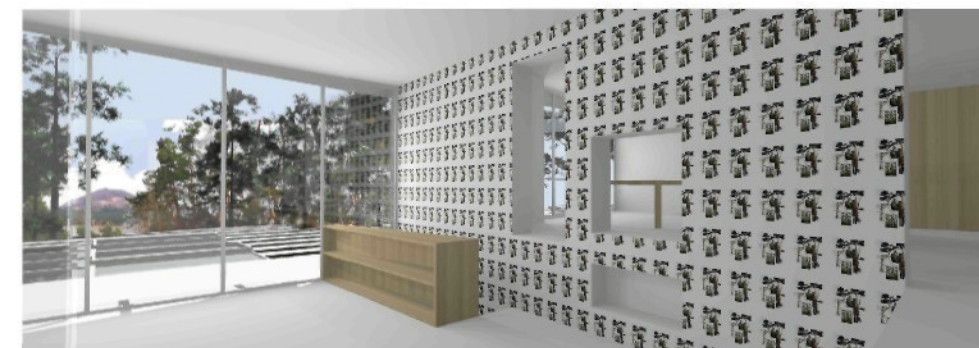


PERSPEKTIVY

INTERIÉR



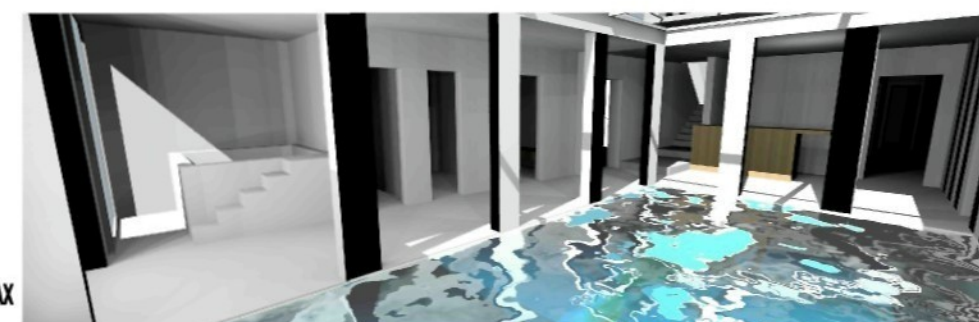
OBÝVACÍ POKOJ



KINO



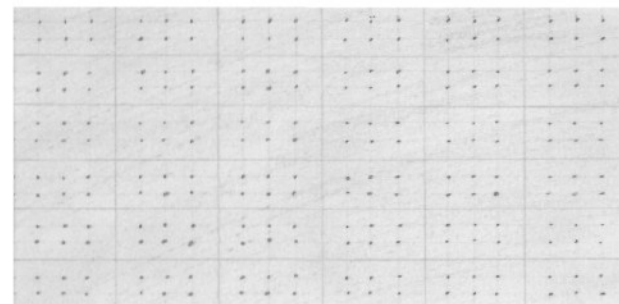
JÍDELNA



RELAX

BAREVNOST / MATERIÁLY

KLIDOVÁ ZÓNA



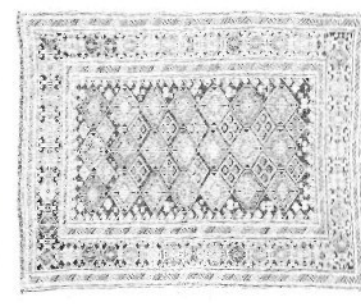
POHLEDOVÝ BETON



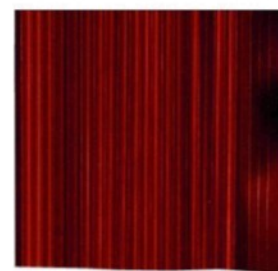
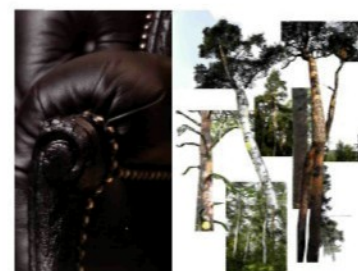
ŽULOVÝ OBKLAD



MOZAIKOVÁ DLAŽBA



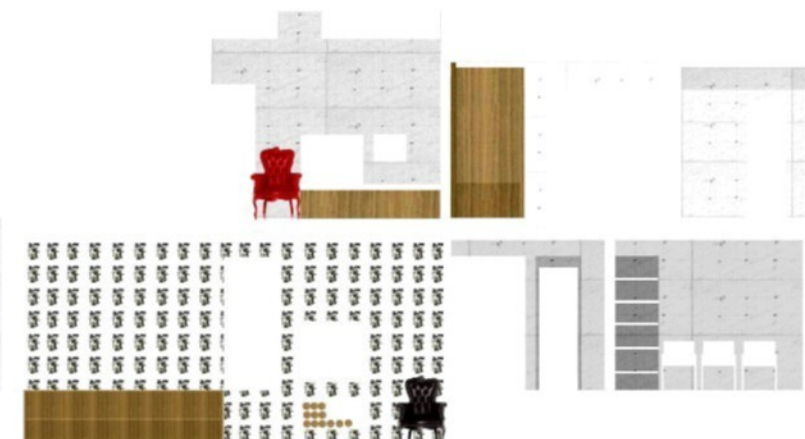
POBYTOVÁ ZÓNA



SAMET



DUB / MASIV



RELAXAČNÍ ZÓNA



DŘEVĚNÝ OBKLAD / LATĚ



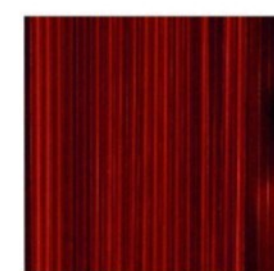
MOZAIKA / BAZÉN



ATELIER



DUB



KAČÍREK

